

NAPAD NA ZBOROVANJE STRAJKUJOČIH MAJNERJEV

**PO NEKATERIH PREMGOVNIKI
ZASLUŽIJO MAJNARJI KOMAJ
DOLAR ALI ŠE MANJ NA DAN**

Poseben senatni odbor preiskuje predlogo glede stabilizacije industrije. — Sedanjega štrajka niso proglasile delavske unije, ampak je takozvani "divji" štrajk. — Državni kozaki so pretepli krajevne policiste. — Stavka v državi Ohio se širi. Policijski načelnik je poslal governorju odločen protest.

WILKESBARRE, Pa., 23. marca. — George Bialek, policijski načelnik v Larksville, Pa. je poslal governorju države Pennsylvanije odločen protest, ker so vdrl državni kozaki v okraj ter razbili zborovanje stavkarjev. Zborovanje so ščitili krajevni policisti. Kozaki so napadli štrajkarje in ko so jih hoteli krajevni policisti ščititi, so tudi nje pretepli. Policijski načelnik pravi, da niso imeli za napad niti najmanjšega povoda.

Državni kozaki so najbrž delali po naročilu premogovnih baronov.

SHENANDOAH, Pa., 23. mar. — Nakladalnice št. 2, 3, 4 in 5 Lehigh Valley Coal Company počivajo. Včeraj je zaštrajkalo tisoč petsto premogarjev. Izjavili so, da pod nobenim pogojem ne sprejmejo nesramnih družbinih pogojev.

Uradniki United Mine Workers pravijo, da se štrajkarji po raznih krajih vračajo na delo.

STEUBENVILLE, Ohio, 23. mar. — V vzhodnih premogovnih okrožjih je zastavkalo včeraj nadaljnih dva tisoč majnarjev in sicer v protest proti krčenju plač. Sledilo jih jim bo še več, kajti družba jim hoče znižati dnevno plačo od \$4.30 na \$3.20.

ATHENS, O., 23. marca. — Proti nekemu stražniku Lick Rum premogovnika je bil oddan iz zasede strel. To je nudilo stražniku priliko, da se je poslužil strojne puške in oddal v označeno smer nad sto strel.

O napadalcu ni bilo nobenega sledu. Splošno se domneva, da gre v tem slučaju za izzivanje, kajti štrajkarji v onem okraju se povsem mirno zadržujejo.

V Ohio štrajkajo premogarji že izza 1. januarja. Zahtevajo priznanje United Mine Workers ter ohranitev dosedanjih plač.

Štrajk se širi v smeri proti vzhodu ter bo najbrž izbruhnil tudi v premogovnih poljih West Virginije.

WASHINGTON, D. C., 23. marca. — Poseben senatni odbor, ki preiskuje Davis-Kellyjevo predlogo glede stabiliziranja industrije mehkega premoga, je včeraj tekom javnega zaslišanja izvedel, da ni v zapadnem delu Pennsylvanije nobena redkost, ako zasluži premogar samo po en dolar na dan ali pa še manj.

Senator Davis je vprašal premogovnega barona C. F. Hosforda iz Butler, Pa.: — Ali se vam ne zdi, da je to sramota? Saj smo tekom vojne plačevali kaznencem, ki so delali v premogovnikih, več kot en dolar.

Hosford je odvrnil, da je dospela premogovna industrija na rob propada ter da jo zamore rešiti edinole država. Edinole v državnem obratovanju je rešitev.

WILKESBARRE, Pa., 23. marca. — Državna policija je včeraj vprizorila pogon proti inozemcem, ki baje ščuvajo stavkajoče premogarje k raznim nasilnim dejanjem.

Sedanjega štrajka niso proglasile delavske unije, ampak je to takozvani "divji" štrajk, ki so ga inscenirali tujezemski agitatorji.

Pretresljive vesti iz opustošenega ozemlja

GOSPODARSKI KOMITEJ V JUGOSLAVIJI

Nova skupščina je postavila gospodarski odbor. — Pomagal bo trgovini. — Kralj naj imenuje odbor.

Beograd, Jugoslavija, 23. marca. — Nova narodna skupščina je izvršila svoje prvo delo s tem, da je postavila gospodarski odbor, ki bo imel nalogo izboljšati sedanjo gospodarsko krizo.

Skupščina je pri svoji prvi seji pokazala nekako samostojnost, ker je zahtevala, da imenuje član tega odbora kralj, ne pa ministrski predsednik general Živković, proti kateremu so pred kratkim dijaki demonstrirali.

Poslanec in prejšnji jugoslovanski poslanik na Dunaju dr. Agje-linović je nasprotoval vladni predlogi za imenovanje članov v gospodarski odbor ter zahteval, da v tem odboru ne sme biti noben senator ali poslanec, temveč samo kmetje, delavci, trgovci in drugi ljudje s kakim rokodelskim poklicem.

PRINCESA HELENA JE NA ROMUNSKEM

Bukarešta, Romunska, 23. marca. — Na mejo je bil poslan posebni vlak, ki je sprejel bivšo kraljico Heleno, ki je prišla iz Italije, da obišče svojega sina prince Mihaela. Dasi ravno so bile zadnje dni razširjene govorice, da sta se kralj Karol in princesa Helena zopet spravila, je vlada zaničala, da bi bilo kaj resnice na teh govoricah.

POLJAKI SE RADI ŽENIJO

Katowice, Poljska, 23. marca. — Samski rudarji v Šleziji in tovarniški delavci si izbirajo neveste in hitijo k oltarju, ker oženjeni moški prej dobijo delo kot pa samski.

KRALJ MANUEL PRI PAPEŽU

Vatikansko mesto, 23. marca. — Papež Pij XI. je sprejel v avdienci bivšega portugalskega kralja Manuela.

Četudi Manuel nima prestola, vendar je bil sprejet s kraljevskimi častmi.

VSE OSTANE V DRUŽINI

Indianola, Iowa, 23. marca. — Earl Rothfus in njegova žena sta kandidirala za šolskega načelnika. Preštevala sta glasovnice in po dolgem času sta dognala, da je mož dobil en glas več kot pa njegova žena. Zdaj mož čaka, kaj bo k temu rekla njegova žena.

V Jessup, Pa., so aretirali enajst piketov, ki so obmetavali stavkokaze s kamenjem. Sodnik jih je obsodil na deset dni zapore. Aretirani so bili tudi neki Španec po imenu Nunes, pri katerem so našli dosti radikalne literature. Po prestani kazni bo deportiran, ker je prišel nepostavnim potom v deželo.

Štrajk ne bo dolgotrajen, kajti v enem samem dnevu se je vrnilo nad tritisoo štrajkarjev na delo.

PRVIČ VIDEL SVOJO HČER

Francoski operni tenor je našel svojo hčer. — Prišel je v New York. Našla sta se pri prihodu parnika.

Slavni francoski operni tenor Louis Rousseau ima 21 let staro hčerko, katero do torka še ni nikdar videl. Prišel je naravnost iz Pariza, do je vidi. Pripeljal se je s parnikom Maurestania in sešla sta se na pomolu. Da sta spoznala eden drugega, je vsakdo imel v roki fotografijo drugega.

Našla bi se bila že pred enim letom, ako ne bi usoda posegla vmes.

Louise Rousseau je bila rojena v Dallas, Tex. Njena mati je bila hči odličnega newyorškega odvetnika. Ob času poroke je bil Rousseau uradnik v neki banki. Ko pa se je odločil, da se prične vezovati v petju, da postane operni pevec, so Mrs. Rousseau njeni sorodniki pregovorili, da se je ločila od svojega moža, kar se je zgodilo, predno je bil otrok rojen leta 1911.

Hčerka je rastle, ne da bi kaj vedela o svojem očetu, kot samo za njegovo ime. Pred enim letom pa je našla v neki francoski knjigi naslov svojega očeta v Parizu.

Louise mu piše in nekaj tednov nato je prišel oče v New York. Med tem časom pa se je hči preselila in naznanila o premembni naslova oče ni prejel. Ker je slišal, da stanuje hči v Far Rockaway blizu New Yorka, se je za nekaj tednov nastanil tam. Kot sta se pozneje dogovorila, je hči vsako jutro in vsak večer hodila mimo hiše, kjer je stanoval oče, toda se nista poznala. Oče se je ves žalosten vrnil v Pariz.

Čez nekaj mesecev sta si zopet pričela dopisovati in sedaj sta se našla.

ZAKASNELA PLAČA URADNIKOM

Chicago, Ill., 23. marca. — Vesela novica je prišla za učitelje, učiteljice in uradnike mesta Chicago, da je prišel po dolgem času tudi za nje plačilni dan.

Vsak izmed 14.000 učiteljev in mestnih uradnikov je prejel polmesečno plačo. Kot je izjavil župan Čermak, je mesto dobilo denar od bank, katerim je prodalo nekaj bondov. To pa je samo plača za drugo polovico novembra lanskega leta. Mesto je dolžno učiteljem in mestnim uradnikom na plači okoli \$23.000.000.

Župan Čermak je izjavil da upa, da bo javnost opustila stavko za plačevanje davkov in da bodo mestni uradniki v bližnji bodočnosti zopet dobivali redno svojo plačo.

ZANIMIVO RAZKRITJE UČENJAKA

Indijanci imajo pripovedko o Noetovi barki. Slična svetopisemski povesti. — Voda je prišla s severa.

Washington, D. C., 23. marca. — Ameriški Indijanci imajo svoje lastno sporočilo o "Noetovi barki" in je zelo podobno poročilu sv. pisma.

Dr. John R. Swanton iz Smithsonian zavoda poroča, da je med indijanskim plemenom že dolgo pred prihodom belih ljudi bila živva pripovedka o veliki povodnji, ki je bila poslana, da uniči človeki red kot kazen za njegove slabosti.

Kot pravi dr. Swanton, imajo tudi Indijanci svojega Noeta, ki je pred prihodom povodnji šel od vasi do vasi in svaril ljudi pred pretčo onevarnostjo, pa ga nikdo ni poslušal.

Prišel pa je čas popolne teme in mraza in vedno več je bilo grmenja. Divje živali so prihajale iz gozdov in se zbirale okoli ognjev. Nato je izgledalo, kot bi svetloba prihajala s severa, kot pa se je pozneje izkazalo, je to bil samo odsev velike množine vode, ki se je razlivala po deželi. Nikdo drugi ni bil resen, kot sam prerok, ki je opozarjal ljudstvo na pretčo nevarnost. Zbil je skupaj nekaj hlobov in je plaval na vodi več tednov.

Priletel pa je ptič modre barve z rdečimi očmi in mu je pokazal pot do nekega otoka nad povodnjo proti vzhodu.

PRINC NIKOLAJ SE BO VRNIL

Nica, Francija, 22. marca. — Princ Nikolaj je rekel, da se bo zopet vrnil v Bukarešto, kjer bo zopet zavzel svoje mesto na romunskem dvoru, kateremu se je odpovedal in se sedaj nahaja v prostovoljnem izgnanstvu zaradi ljubezni.

Iz tega je razvidno, da je spor med njim in njegovim bratom kraljem Karolom zopet poravnal. Nikolaj pa ni povedal, ako bo šla z njim tudi njegova žena, bivša Jana Lucija Deletj.

IZRAELCI IN FARAONI

London, Anglija, 23. marca. — Sir Charles Marston, ki je izkopal v El-Amarna v Egiptu, je našel pismo, ki so jih pisala mesta iz Palestine egiptovskemu faraonu in ga prosila, naj pošlje vojske in bojne vozove, da zaustavi vpad Izraelcev v deželo.

Pisma, ki so pisana na ilovnatih ploščah, prosijo faraona, da jim pomaga odgnati "Habiru", kar mora biti najbrže ime za "Hebrejce" ali Jude.

Ta pisma nosijo letnico, ki se popolnoma ujema s časom, ko so se Izraelci polastili Palestine. Pisma so bila poslana najbrže faraonu Amenhotepu, ali pa njegovemu neposrednemu nasledniku.

Ker so bila ta "pisma" najdena v El-Amarna, je dokaz, da so dospela na svoje mesto, toda izkopavanja v Palestini še niso našla nobenega pisma, ki bi odgovarjalo na poslana pisma.

ŠTEVILO SMRTNIH ŽRTEV JE VČERAJ NARASLO NA 332

MONTGOMERY, Ala., 23. marca. — V štiridesetih vaseh in mestih so se lotili danes prebivalci žalostnega posla. Pokopavati so namreč začeli žrtve orkana, ki je divjal v ponedeljek ter pustil za seboj strašno opustošenje. Soglasno z zadnjimi poročili, znaša število smrtno ponesrečenih 332.

V državi Alabami se jih je smrtno ponesrečilo 275, v Georgiji 34, v Tennessee 19, v Kentucky 2 in v državi South Carolini 2. Število poškodovanih znaša nad tisoč.

Na tisoče jih je brez strehe in brez hrane ter bodo izpostavljeni nalezljivim boleznim, ako ne dosepe takojšnja pomoč.

V državi Alabami je orkan opustošil devetindvajset mest oziroma vasi.

Mnogi so rešili edinole golo življenje. Izgubili so stanovanjske hiše, hleve, živino in poljedelsko orodje. Pomožne družbe so danes poslale prve zdravniške potrebščine.

Conasauga, Tenn., 23. marca. — Danes je podlegla tukaj poškodbam Mrs. Hawkins. Tekom tornada se jn je kos lesa zapičil v prsi in ranil pljuca.

S smrtjo šestmesečnega otroka je izmrla vsa družina Parks. Stela je pet članov. Štirje so postali žrtve viharja, dočim je dobil šestmesečni otrok smrtno poškodbo.

DO SMRTI BO MORAL SEDETI

Indijanec je umoril dijakinja katero je spremljal na njenih znanstvenih raziskovanjih.

Globe, Ariz., 23. marca. — Mae Seymour, mlad Indijanec, ki je umoril Miss Henrietto Schmerler 18. julija lanskega leta, je bil obsojen na dosmrtno ječo.

Miss Schmerler, ki je bila stara 23 let in je bila dijakinja na Columbia vsenčilišču v New Yorku, je šla med počitnicami na znanstveno potovanje na zapad in je hotela proučevati življenje Indijancev.

V svojem zagovoru je izpovedal Seymour, da mu je Miss Schmerler dala piti mnogo žganja, da je sama tudi mnogo pil, ga nato suvalo in se norčevala iz njega nakar je Seymour v jezi in pijanosti pograbil nož in jo zaklal.

Zaklal jo je na potu na indijansko zabavo in ples. Njeno truplo je bilo najdeno 24. julija na neki planoti v White River rezervaciji.

Zdravniki so izjavili, da je Indijanec dekle oskrnil.

Porota se je posvetovala štiri ure in dvajset minut. Med posvetoovanjem so porotniki samo sklepali glede kazni: smrt ali dosmrtna ječa.

LINDBERGH ČAKA IN UPA

Lindberghov otrok triteden odsoten. — Vsi gangsterji in politiki ne morejo rešiti zagonetke

V torek so minuli trije tedni, ko je bil mladi Charles Lindbergh ukraden iz hiše svojih starišev blizu Hopewell, N. J. Ta odvedba je danes še vedno ravno tako zagonetna kot v noči 1. marca.

Novi sledovi, nora sumničnja, nova upanja starišev. Vsi novi sledovi pa so sedaj izginili in stariši so bili v vsakem novem upanju razočarani. Niti javnost niti stariši do sedaj še ne vedo ako je otrok še živ, ali pa kdo ga je odvedel in kje se nahaja.

V Bronxu je policija udrla v neko stanovanje, katero so detektivji že dolgo opazovali. Policiji je bilo naznanjeno, da se v stanovanju nahaja nek Harry Fleischer ki je član zloglasne tolpe "Purple-band" v Detroitu. Toda v stanovanju ni bilo Fleischerja. Sedaj ga policija išče in ga hoče izprašati, kaj ve o Lindberghovi odvedbi.

V stanovanju je policija našla samo dve ženski, osemletnega otroka in enega moškega, Izzy Cohn, ki je brez dela. Vse so odpeljali na policijsko stražnico, jih izpraševali, nato pa izpustili.

V torek se je oglasil na Lindberghovem domu bivši predsednik chicškega šolskega sveta H. Wallace Caldwell. Kot se govori, ga je nekdo poklical na njegovem domu na telefon in mu rekel, da more posredovati kot Lindberghov prijatelj, da bo otrok vrnjen.

Cadwell se je takoj odpeljal h Lindberghu in na to zopet tako naglo v New York in pozneje v Chicago. Od tam je zopet hitro prišel k Lindberghu. O vsebini njegovega pogovora ni nič znanega.

Vse namigovanje za to ali ono sled je do sedaj bilo neutemeljeno. Vse iskanje policije in detektivov je bilo neuspešno. Do sedaj je o odvedbi Lindberghovega otroka ravno toliko znano, kot oni večer, ko je bil ukraden.

SKRLATINKA SE ŠE VEDNO ŠIRI

New York, N. Y., 23. marca. — Pretekli teden je bilo 1113 novih slučajev škrlatinke in 12 otrok je umrlo za to boleznijo. Teden poprej je bilo 1107 novih slučajev in 6 otrok je umrlo.

Za velikonočne praznike Vam voščim vse najboljše.

FRANK SAKSER

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers
516 W 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto valja list za Ameriko: Za New York za celo leto \$7.00
in Kanado \$6.00 Za pol leta \$3.50
Na pol leta \$3.00 Za izposojstvo za celo leto \$7.00
Na četrti leta \$1.50 Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priležejo. Denar naj se blagovodi pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo da se nam tudi prejšnje bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3378

VSTAJENJE

Veliko noč praznujemo. Pomladni praznik je, praznovanje novega vstopa v življenje — solnce naproti. Ne bomo govorili, če je potreben praznik vstajenja. Naglasiti je namreč le treba, da je potrebno — vstajenje. Vstajenje človeštva, človeka.

Vseobče se zdaj očituje vseobjemajoča sila življenja, klic zemlje, pozdrav solca, pesem najsilnejšega hotenja: živeti! Narava se preraja, oživlja, vse je zopet v klitju, rasti, cvetju, vzgon k solcu iz mrtve snovi — v življenje. snov se prenavlja, vse je objel silen val življenja. Za vse to je le ena beseda: vstajenje.

Vse bodo prekrasile nove življenjske kali. Vse doživlja ter praznuje v sebi — vstajenje. A človek?

Kdaj napoči vstajenja dan človeku?

Človek bo vstal — če bo vstalo človeštvo. A prej bo moral človek človeštvo priznati, priznati življenje, priznati sočloveka, priznati človeško dostojanstvo in priznati slehernemu človeku pravico do življenja.

Človeštvo je na poti najostudnejše tragikomedije, da se samo pokoneča s svojo vzvišeno kulturo... Vedno težje pričakujemo iznajdbe, s katero bi se dalo v bodoči vojni mahoma uničiti neomejeno število ljudi... Današnje orožje, plini, tanki, podmornice, letala še vedno ne odgovarjajo duhu časa...

Največja tragika za človeštvo je, da je človek slab, časovno bitje, podvrženo vplivom, nagonom, vtiskom, omami...

A od kod ta slabost? Pravijo, da živimo že toliko tisoč in tisoč let, menda pol milijona, nihče nam pa ne pove, zakaj še se kljub temu niti ne poznamo. Človek hoče prej odkriti v vsemirju zadnjo tajno kot v sebi najelementarnejše življenjske zakone...

Zato bi pa tudi najbrž nihče ne verjel da smo za to tako slabi, ker dela plemenitost človeka močnega. Jasno je, da v resnici plemenit, nesebičen človek mora biti res zelo močan. V plemenitosti je sila, ki edina lahko prerodi človeštvo!

To se morda res mnogokrat govori, a nikdar ni dovolj naglašati tega, kar ljudje najrajši pozabijo.

Kot reklamni lepaki bi morali povsod kričati napisi: Spoznaj samega sebe! Misli na sočloveka! Spoštuj človeka! Človek je več vreden kot denar! Samoljubje pomeni tvoj pogin!

Samo to hočemo povedati: človeštvo se ni srečno, nego vedno bolj nesrečno, četudi praznujemo že nad devetnajststo vstajenj po Kristu. Bilo bi pa lahko srečno, če bi se odrešilo — samo.

In to se da doseči, še morda lažje kot izumiti nov morilni plin. — Kdaj je pa človek v resnici srečen? Takrat, ko je njegovo samoljubje povsem nasičeno. To je pa skoraj nemogoče in ljudje res niso srečni.

Toda človek bi bil resnično srečen takrat, če bi se otresele svojega samoljubja, ki je vir vsega zla, ter ga nadomestil s čutom bratstva do vseh ljudi. S tem bi se odrešil notranje ter si položil pravilne življenjske osnove za sožitje vsega človeštva.

Nesreča ne počiva!

Tudi smrt ne. Podvrženi ste eni ali drugi vsak dan.
Kaj ste PA STORILI ZA SVOJO OBRAMBO IN ZA OBRAMBO SVOJIH OTROK?

Ali ste že zavarovani za slučaj bolezni, nesgode ali smrti? Ako ne, tedaj pristopite takoj k bližnjemu društvu Jugoslovanske Katoliške Jednote. Naša jednota plačuje največ bolnišni, podpore med vsemi jugoslovanskimi podpornimi organizacijami v Ameriki. Imovina znaša nad \$1.100.000,00, članstva nad 20.000. Nova društva se lahko ustanovijo v Združenih državah s 8 člani. Pristopnina prosta. — Berite najboljši slovenski tednik "Novo Dobo", glasilo JSKJ. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika, Anton Zbaničnik, Ely, Minn.

Dopisi. Iz Slovenije.

New York, N. Y.

Drzen vlom sredi Kamnika.

V nedeljo dne 20. t. m. je predaval v Jugoslovanskem klubu lektor tukajšnje Columbia Univerze g. Konstatin Kostić o tujskem prometu, narodnih običajih in krasotah Jugoslavije. Predavanje je spremljal krasen film, katerega je g. Kostić izdelal na svojem potovanju po Jugoslaviji.

Film sam, ki je tehnično prav dobro uspel, je privabil mnogo rojakov in tako je bila dvorana do zadnjega kotička popolnoma zasedena. Lahko se trdi, da je to eden najboljših filmov, kar smo jih do danes videli v prikazovalni lepote starega kraja.

Tako nas je g. predavatelj popeljal od našega Bleda v slovensko prestolico Ljubljano, od tod na Hrvaško, Hrvatsko Primorje, v Dalmacijo, Bosno, Črno goro in Srbijo. Povsod je bila z največjo preciznostjo podana karakteristika narodnih noš in narodnih običajev. Namen predavanja je bil podati vsi pestrost, ki jo more nuditi naša domovina. Opazili smo tudi napredek naših prestolnih mest Ljubljane, Zagreba in Beograda.

Namen filmskega predavanja pa je bil tudi, seznaniti tu rojeno mladež o lepoti posameznih krajev domovine njenih očetov. Rekorderi poset, čez 500 gledalcev, je prav razveseljiv pojav, istočasno pa priznanje velikemu naporu g. Kostića, ki ga je imel pri filmu.

*

Tudi društvo "Sv. Jožefa" v Brooklynu, je prav lepo proslavilo svojo nedeljsko prireditev. Tako so nas razveselili naši priznani pevci s prelepo in melodično domačo pesmijo. Zlasti gg. Ribič in Blažević sta bila to pot ne navadno dobro razpoložena. Žela sta navdušeno priznanje in sta dala marsikatero lepo pesem.

Ravnokotno so nas razveselili naši mlajši pevci, gđne. Antoinette in Valentina Rupnik ter njihovi sovrstnici Mary Orehek in Pauline Potisek. Mnogo pa nam obeta Mr. George Hodnik ml., ki je svojo pesno točko podajal zelo dovršeno, kakor tudi simpatični pevec Valentin Orehek ml.

Prireditve pa je obsegala tudi narodno igro "Prisega o polnoči", ki je navdušila vse gledalce. Prav dobro so se odrezali naši mladi in agilni člani dramskega odseka. Mnogo nam še obetajo, in žele bi, da bi nas zopet skoro razveselili. Priznanje pa tudi slovenskemu orkestru, ki nas je ob pavzah kakor pri plesu prijetno animiral.

M. P.

Sheboygan, Wis.

Pri družini Josip Rupnik so dobili prvorojenca dne 13. marca. Krščen je bil 20. marca na ime Dušan-Josip. Ime je jugoslovansko, staro in poznano, vzeto od starih srbskih junakov.

Pri družini Josip Rokob so tudi dobili novo rojenko dne 20. marca.

Obema družinama, ki sta narocnici tega lista, čestitamo.

Dne 18. marca se je ponesrečil rojak Rudolf Marinšek. Izven mesta Sheboygan se mu je avtomobil preobrnil in pri tem začel goriti. Po srečnem naključju se je rešil smrti.

Poškočovan je, toda ne nevarno.

Obenem pa voščim vsem znancem in prijateljem vesele velikonočne praznike in jim želim bolj-ših in srečnejših časov, kot so sedaj!

John Zorman.

9. marca je bilo vdomljeno v pisarno odvetnika dr. Trampuža. Ker se je vlom izvršil v popoldanskem času in je vlomilec odnesel lepo vsoto 6000 Din. je dogodek mčno razburil miroljubne kamniške meščane.

Pisarniška uslužbenka odvetnika dr. Trampuža, ki se je ves dan mudil na razpravah v Ljubljani, je dopoldne kasirala okrog 6000 Din. Spravila jih je kakor po navadi v majhno pločevinasto kaseto, katero je položila v miznico in jo dobro zaklenila. Pisarno je zapustila ob 13. Ko se je čez pičle pol ure vrnila, je našla vrata pisarne odklenjena. Miznica je bila odprta, iz nje pa je izginila kasete z denarjem. O nezaželenem obisku v pisarni je takoj obvestila orožništvo, ki je začelo marljivo poizvedovati za vlomilecem. Ta je bil gotovo dobro poučen o razmerah v pisarni. Vedeti je moral, kje se nahaja denar. Ker je bil ta isti dan v Kamniku sejem, je sklepal, da blagajna ne bo brez denarja. Gotovo je pred vrati hiše prežal na trenutke, da je uslužbenka zapustila pisarno, nato pa je smuknil v vežo in s ponarejenim ključem odprl vrata. Imel je tudi ponorejen ključ od miznice, ker drugače ne bi mogel tako hitro opraviti svojega posla, na miznici pa ni bilo opaziti nobenega znaka, da bi jo bil hotel s silo odpreti. Ker je na trgu v tem času vladalo živahno sejmско vrvenje, ga ni nihče opazil.

Smrtna nesreča in samomor.

6. marca proti večeru se je z nekega zborovanja v Murski Soboti vrnil proti domu v Bokračah viničar Drenč. Prav čudne volje je prispel domov. Svojem je začel praviti, da je sit življenja in da hoče izvršiti samomor. Pograbil je puško, da danes res izvrši, vendar pa je še pravočasno priskočil sin Janez, da prepreči njegov namen. Ker pa oče ni hotel izpustiti puške, se je začela med očetom in sinom ogorčena borba za orožje. Slednjic je oče izpustil puško in sinu obljubil, da se je ne bo dotaknil, ker nima več namena si končati si življenje. Na te besede se je sin odstranil, a Drenč je stopil s puško v sosednjo sobo. Ker so se na domači še vedno bali zanj, so hoteli za njim, kar pa je on preprečil s tem, da je zaklenil vrata.

V sobi je račel z nabito puško udarjati po tleh, da jo razbije. Pri tem pa se je zgodila grozna nesreča. Puška se je sprožila ter raztrgala cev in kopito s takšno močjo, da so se drobci razleteli po sobi.

Za Praznike

VELIKA NOČ SE BLIŽA.

Gotovo se bodeš tudi letos spomnil svojcev s primernim denarnim darom. Naša trdka, ki že nad 12 let pošilja denar v stari kraj točno 4m zanesljivo, Vam nudi s'edee cene:

500 din	8.50	100 lir	5.50
1000 din	15.70	200 lir	11.50
2000 din	37.30	300 lir	16.90
3000 din	55.75	500 lir	27.10
5000 din	92.80	1000 lir	53.25

Pri večjih cenah sorazmerno popust. — V navedenih cenah so všteti vsi stroški in prejemnik prejme denar na svoji pošti brez vsakega odbitka.

Pisma, Money Order itd. naslovite na:
LEO ZAKRAJŠEK
(General Travel Service)
1359 Second Ave., New York, N. Y.

John Zorman.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

GRADSKA ŠTEDIIONICA

Račun pri Poštni Hranilnici 10,533 — Telefon 16
PREŠERNOVA ULICA 3 — LJUBLJANA
Kapital: Hranilne vloge 460 milijonov Din. — Rezervni fond: 9 milijonov Din.
Likvidacija Sakser State Banke v New Yorku, N. Y. bo v kratkem dokončana. Poslovanje omenjenega zavoda je bilo zmeraj pošteno, radi tega upamo in želimo, da bi vlagatelji—naši rojaki—ne trpeli prevelike izgube.
Ker je zaupanje v ameriške banke, ki jih je mnogo tekmo zadnje leta skrbhalo, zelo znižano in bi nekateri rojaki morda želeli videti svoje prihranke pri nas, smo pripravljene prevzeti vse čke, ki jih bomo dobili kot dividende, jih brezplačno vnovčiti in odpadle zneske na tekoči, ali vezan račun pri nas hraniti.
Vse vesti, da bo cena dinarja padla, ali da bo naša država zapletena v doglednem času v vojno z neko sosednjo državo, so po naši vednosti popolnoma neutemeljene.

Za vse vloge pri našem zavodu jamči Mestna občina Ljubljanska z vsem svojim premoženjem in davčno močjo.
Vloge obrestujejo po 5%, na 3 mesce vezane vloge pa po 6%.
Ravnateljstvo Mestne hranilnice Ljubljanske.

VELIKONOČNI OBIČAJI V ROMUNJI

Romuni praznujejo Veliko noč na zelo slovesen način.

Teden pred Veliko nočjo imenujejo "fižolov" teden, ker jedo ljudje ves teden samo nezabeljen fižol. To trpi do velikega petka. Od velikega petka pa do vstajenja jedo samo v slanem kropu kuhano zelenjavo. Vsak večer, od ponedeljka pa do sobote, obiskujejo ljudje velikonočno pobožnost, ki ji pravijo "dente". Posebno lepo je v cerkvah na veliki petek. O polnoči pride iz cerkve duhovnik s križem v roki in gre trikrat okoli cerkve, za njim pa svetijo ljudje z bakljami in svečami, vsi pa prepevajo pobožne pesmi. V noči od petka na soboto je v cerkvi po 12 pridig. V noči od sobote na veliko nedeljo je zadnja "dente", ki traja tudi celo noč. O polnoči se začne vsi ljudje poljubovati, vsi se spravi med seboj. Velikonočnih "zajcev" ne poznajo, pač pa pirhe; najbolj pa cenijo za Veliko noč jagnjeta. Tudi revežem se na velikonočne praznike ne godi slabo, ker jih bogati ljudje obilno pogoste.

NASI V AMERIKI

V soboto popoldne je šel Anton R. Kushlan, pomožni poslovodja Virginia Life Insurance Co. v podružnico Cleveland Trust banke na 79. cesti in Euclid Ave. v Clevelandu po denar za izplačila uslužbenecem. Ko se je vrnil iz banke v svoj avto, sta prišla dva bandita, ki sta prisledla k njemu v avto in ga z revolverji prisilila, da je pešal proti E. 75. cesti, in sta mu spotoma vzela \$1000 v gotovini, nakar sta ga spodila iz avtomobila in se odpeljala naprej. Policija je pozneje dobila avto na 75. cesti in Linwood Drive.

Kushlan je oba bandita dobro opisal in je policija naredila splošen pogon v okolici.

V nedeljo jutraj je nagloma preminil v Clevelandu rojak J. Beljan. Star je bil 46 let. Zapušča dva brata, Chas. in Matija. Doma je bil iz vasi Belo, občina Brod na Kupi, kjer zapuša mater, brata in sestro. V Clevelandu je dospel pred 19 leti.

Iz Joliet se poroča, da je v soboto popoldne, 19. marca, umrl tam po daljšem bolehanju Anton Nemanich, starejši, bivši gostilničar, lastnik pogrebnega zavoda in večkratni gl. predsednik Kranjsko Slovenske Katoliške Jednote, znan rojakom po širni Ameriki. Ranjki je bil eden prvih pionirjev med ameriški Slovenci v Ameriko je dospel pred 50 leti. Umrl je v starosti 68 let.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE voščim vsem dragim rojakom Slovencev širom Amerike

Anton Šubelj,
operni in koncertni pevec.

Peter Zgaga

— Pozna se ti, prijatelj da nisi več samec. Sedaj nimaš več raztrganih nogavic.

— Vidiš, to je bilo prvo, kar mi je žena v zakonu vtepla v glavo: nogavice šivati.

— Gospod ravnatelj, tole vino je staro 30 let.

— Čujte, za to starost se mi pa zdi steklenica vendar le premajhna.

*

Ona: — Kmalu začne izhajati nov list, ki bo zastopal ženske interese.

On: — Kako se bo pa imenoval?

— "Zadnja beseda".

*

Dandanes se otroci v šoli ne uče samo čitanja, pisanja in računanja, pač pa tudi drugih, za življenje važnih stvari. Zdravstvo je predmet, o katerem predavajo učitelji še povsem majhnim učencem.

— Domače živali so zelo koristne, toda človek se ne sme preveč bratiti z njimi. Če imate doma kakega psička, ga lahko včasih malo pobožate, toda če ga pobožate ali če vam da tačko, si morate takoj umiti roke. — je predavalec učitelj.

Tedaj se pa oglasi učenček in pravi:

— Gospod učitelj, našega psička je pa moja teta poljubila.

— Pfu! — se je razsrdil učitelj. — Kaj takega se pa ne sme početi. Le povej teti, da je to zelo nevarno, da se s takimi poljubi prenašajo nalezljive bolezni. Posledica takega poljuba je včasih smrt.

— Vem, — je odvrnil učenček, — to je res. Štirinajst dni za tem, ko ga je poljubila, je psiček erknul.

*

Staremu bogatincu, ki je imel lepo in mlado ženo, se je približala zadnja ura.

Pozval je k sebi dva moža, da so napravili oporoko.

In v oporoki je bilo rečeno:

— Moja žena naj dobi iz moje zapuščine vsak mesec sto dolarjev. V slučaju, da se poroči, pa mora dobiti njen mož istotako sto dolarjev na mesec. Pričama se je ta določba nekam čudno dozdevala.

— No, kaj se čudita? — je vprašal umirajoči.

— Čudno se nama zdi — sta odvrnila, — da že vnaprej skrbis za njeneke bodočega moža.

— To je moja sveta dolžnost — jima je odvrnil, — kajti tisti, ki bo mojo ženo vzel, bo krvavo potreboval denar.

*

Profesor je vprašal študenta:

— Kdo vidi bolje nego človek?

— Orel, — je odvrnil študent.

— Dobro. Kdo pa bolje sliši nego človek.

— Mačka, — se je glasil odgovor.

— Izvstno — je dejal profesor. — Še eno vprašanje: — Kdo pa bolje vonja nego človek?

— Student je malo pomislil, nato pa odvrnil: — Vijolica, gospod profesor.

*

Pri poročnem obredu mora žena izjaviti, da bo možu pokorna. Vsaka srečano zadrži, da mu bo pokorna in da ga bo ubogala.

To se ti čudno zdi, kaj ne, dragi rojak?

— No, pa ni nič čudnega. Predno se odpravi z ženinom v cerkev, izšli od njega prisego, da ji ne bo nikdar zapovedoval. Kjer pa ni zapovedovanja, sploh ni govora o kaki pokorščini.

*

Pred kratkim je objavil neki ameriški list značilen zgodovinski spomin. nareč da je bilo mogoče leta 1793 kupiti v Ameriki za petnajst centov kvart pet let starega, pristnega žganja.

Koj naslednjega dne je izgubil časopisne naročnike.

Čitatelji namreč marsikaj prenesejo, ko jih pa kdo začne dražiti s spomini na stare lepe čase, jih mine potrpljenje.

*

Skoro vsa današnja dekleta kade.

Če deklet ne kadi, pa že vsaj po tobaku smrdi.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

VELIKONOČNO DARILO

P e e n

To zgodbo sem večkrat slišal. Pripovedovali so mi jo razni ljudje. Vsak jo je malo drugače zasledil. Tudi nekaterim izmed vas je znana. Zanimiva je in kdor zna dobro čitati, bo razumel to in ono.

Povedati vam jo hočem, tako, kakor mi jo je pravil očevič prijatelj Tone ob časi zagorja tam doli na lepem Okrugljaku kjer sva sedela za belo pogrnjeno mizo in nama je žgolenje ptic po brstečih vejah oznanjalo Veliko noč.

Krepko nama je teknil sir s kajmakom in belim lukom, tudi kri Dioniza Galileja — zdrav pridelek šestinskih muškov — naju je pomembno vzpodbujala.

Na vrtu pod nama je čebljalo nekaj jedrih zagebačkih bebic v svetlih pomladanskih oblekah s svojimi feš dečki; od zemlje tam v bregu, v solncu razpaljene, je z valom vetra zdaj in zdaj opojno zadisalo.

Ugrel se je prijatelj Tone, čvrsto je pohvalil lepoto bebic doli na vrtu, ki pa so vse prave sirote v primeri z njegovo črnolaso Pepiko tam gori v zelenem Stajerju, ki je tako in res tako in je prava svinjarija (tako se je izrazil), da je letos ni mogel razveseliti s kakim darilom za Veliko noč, ker je tako prokelto suh in to.

Poslušal sem slavošpev lepi Pepiki (ki pa sem ga znal že na pamet: visoka kakor jelka... vitka, pa ne suha... lasje ko oglje... oči nepopisne... dobra, a zopet ne brez energije... učiteljica... deveh najst let... in to pa se to...) in mislim, da sem bli znil nekaj nespodobnega o darilih.

Prijatelj Tone je krepko potegnil iz čase, zasmejal se je široko in dejal:

— O darilih — nekaj sem se spomnil! Ne Veliko noč — pred petimi leti!

In povedal mi je tisto znamenito storilo.

— To gotovo veš, da se za Božič in Veliko noč nismo streljali? Ta dobra navada je ostala menda izza onih lepih časov, ko so se šli vojsko bolj po domače, bolj gemitili! Če se je ulila ploha, hajd v šator! Nikomur niti v misel ni prišlo da bi se pobijal v dežju! Z obleko so štedili...

Ali — pa: kdo je poznal nočne napade v tistih lepih starih časih? Ob solnčnem zahodu so se bojujoči roji — če je bila zadeva še nedoločena — primerno razšli vsak na svojo stran in lepo in v miru zasmrkali. Ponoči je bil generalni zapik! — Pozneje seve so se jeli pojavljati strahopetni degeneriranci, bojazljive kreature, ki so si izmišljali raznovrstne trike iz gole klavirne bojazni, da bi se postavili svojemu protivniku ob robu prasa, oko v oko, ob belem dnevu, pod svetlim solncem. Ne veš, s kakšnim zanosom sem prebiral stare zgodbe o viteških bojih! Nu nam sta ostala še dva zapika: Božič in Velika noč!

Prijatelj Tone si je omočil suho grlo s tehtnim požirkom oziroma se je doli po vrtu, omenil je, da je ona s rdečim klobučkom od vruga čedna in je nadaljeval:

— Takrat sem bil poročnik na daljni fronti, pri tujem regimentu. Baš pred Veliko nočjo smo se strahovito bili. Bili so pasji dnevi! Vendar ni šlo ne naprej ne nazaj!

Po nekaj dnevih brezupnega pobijanja smo lahko konstatirali, da

je ostalo vse pri starem; razen nekaj stotin razmesarjenecv in mrličev.

Na sektorju, kjer sem bil jaz, so bili jarki komaj petdeset korakov vsak sebi in žičnih ovir nismo imeli.

Prišla je tedaj Velika noč. Streljanje je pojenjalo. Čuden mir je plaval nad razbito pokrajino.

Takrat so se ohrabрили na nasprotni strani in pobrali svoje mrličje izpred jarka.

Tudi mi smo pospravili svoje. Smrad je bil grozen, solnce je toplo sijalo že več dni vzdržema.

Bilo je Velikonočno nedeljo popoldne. Vojski so dobili nekaj boljše hrane in dvojno porcijo rume. Takole ob dveh je postalo nekem glasno po jarku. Nekdo je zabundal s pijanim glasom.

Nedaleč od svojega zakopa sem začul glasen smeh in prerekanje.

Odšel sem v prečni jarek. Kakih deset možakarjev se je zibalo okrog nekega zaboja. Metali so vanj prazne konzervne škatle, cunje, blato, smrdljive nogavice. Eden se je pripravljal, da ga ponesnazi.

Pijan podčastnik je čepel v bližini ter pisal za nerodnimi, debelimi kvakami na pokrov: Vesela Aleluja!

Tisti ponesnazen zaboj so potem zvlekli med pijanim smehom in kvantami na rob jarka.

Nekdo je bil porinil z drogom, da se je zakotalil v nasprotni jarek, ki je bil nižje od našega.

Studila se mi je ta surova šala. Rekel pa nisem ne besede.

Ni minila morda ura, ko sem zaslišal neko klicanje iz nasprotnega zakopa. Vzpel sem se na podnožnik.

Mlad, orjaški vojak je bil splezal iz jarka. Drugovi so mu dodali velik lesen zaboj.

Mirno, ko da se mu ne more pod milim Bogom nič zgoditi, je stopal proti nam.

Prav na rob zakopa je položil zaboj, zasmejal se je in odkorakal brez besede počasi nazaj.

Vsi smo ostrmeli. Nihče ni dvignil roke nanj. Nekdo je potegnil zaboj v jarek. Nato se je pripognil pijani podčastnik in s bodalom dvignil pokrov.

Zaboj je bil poln sadja, cigaret, škatic, čokolade in konzerv.

Priložen je bil majhen listek. Gori pa so bile napisane te besede: "Vesela Aleluja! Kar kdo ima, to pač da!"

Dvignil sem oči. Topo so zrl v zaboj. Ali si že videl kdaj v mesnici vola, ki ga je mesar prerahlo česnil s sekuro po glavi? Da?

Nu, vidiš, tako nekako so buljili v zaboj!

Prijatelj Tone je obmolnil, srknil iz polne čase in z nasmehom dejal:

— Veš, mene je bilo sram! Okrenil sem se, toda ko sem čez nekaj časa vrnil — je stal tisti zaboj na istem mestu — prazen! Popolnoma prazen! Kaj misliš pa o tem — a?

Ne vem, če sem mu objasnil svoje misli. Večrilo se je že in zato sm pozval Toneta: "Ajmo, zakaj mračni se že in dan se je nagnil!"

Plačala sola in odšla.

ADVERTISE

in "GLAS NARODA"

Dve Veliki Nedelji

1917. Kakor da ni bil svet postni čas, temveč vesela trgatve sredi solnčnih goric, je butalo na zapadu vse dni in noči tihega in velikega tedna. Škipale so stiskalnice vojne morije, da so tekle doma grenke solze vdov in sirot, na frontah pa lila v curkih srčna kri naroda, ki se je ves vil v smrtnih krčih.

Cvetno nedeljo. Sklonjene glave je stopil na prižnico župnik Fortunat. Vsi smo hodili takrat upognjeni, oči uprte v zemljo, da nam vsaj ona da tolažbo, ker nebo je ni imelo. Tiho je bral evangelj o svečani poti Krista v praznični Jeruzalem in mu je postal glas pri vrčajočih pozdravih "Hozana, hozana" še tišji, da so ga kar prevlele razbičane misli vernikov, ki so bile vse na fronti, kjer se je pela mogočnejša himna: Hur-ra, hur-ra...

Za božjo besedo se je oglasila s prižnice oblastna zapoved svetne gosposke: — Okrajno glavarstvo vam da na znanje. Za veliko noč je dovoljeno peči le na polovico bel kruh, da se prihrani več bele moke za ranjene in se nam posreči vzdržati do zmagovitega boja, vsiljenega nam od samogoltnih sovražnikov. Kdor bo ravnal proti tem predpisom, se mu bo kruh zaplenil in se bo še občutno kaznoval.

Tak bo le res! — Je šlo med ljudi po maši, ko so čakali, kaj pove občinski glasniki. Kakor krvave litanije so se vleki tedaj vsako nedeljo razglasili, zapovedi, prepovedi, nabori in vpoklici. Tudi kolačeva prepoved je bila to nedeljo med njimi.

Blez (baje) bodo hodili tancarji in žandarji vse velike dni in še na samo veliko nedeljo od hiše do hiše in pregledovali kolače, — je šepnila svoji sosedki Petruška Nežika, ki je imela precej ozke stike z nemčurkim orožnikom Bartlom, ki je pital prašice s kruhom, namočenim v mleko. Oboje so mu donasili kmetje, začasno oproščeni vojaške službe, da jih ne bi spravljali pred rokom nazaj v strelske jafke ali v lebrniško Sibirijo, ki je bila hušja od fronte.

Čudna prepoved kolača je šla po vseh vaseh in je rastila v razdrženih možganih v silen protest proti oblastnikom.

Samci bodo žrli maslene potice, nam pa se belega kolača ne privoščijo, ki bi bil komaj za spomin, kaj šele za samopasnost! — se je hudovala Fidelečka, ki je zbirala po dekah moko na karte, samo da bo tudi to leto velika noč v hiši.

Kar gobeč na; nam zašijejo in zalijejo, da bodo imeli dovolj potice za nemarne babe pri Rdečem križu. Da bodo lahko, kakor naša čeburna — "skravani Jezušček" — so ji rekli — pitale svoje pinče s krhlimi kekci, mi ranjenci pa smo žvečili pičle skorje trdega koruznega komisa. Poleg svojega pinča je pitala prasiča še dva širokopleča Madžara, ki si jih je držala celo leto zdrava v bolnici. — Je robartil mali Jurca in bil z železno desnico ob mizo v Tenčevi gostilni. Vsi so dajali duška kruti resničnosti in stiski tiskih let. Trgovine so bile prazne. Ni bilo nikjer sladkih rožin, ne krhkih rožičev, ki bi sladičili črni velikonočni kolač. Še celo kvasa ni bilo in so vmesile gospodinje v črne kolače drožne presece, ki so jih za hude čase napravile v jeseni iz vinskih drož in koruzne moke. Dobro, da niso še orehove krivirali, ki so bili edina osloda vojnemu kolaču.

Samevale so žene in matere, vse uvite od dela in skrbi, ko so rezale črn kolač, tako črn, da se je pletla po možganih misel da se ga je blagoslov ni prav prijel. Brez hrena so skelele oči. Ker ni bilo barve za prihuje in ne pomaranč, so se drli otroci po bajtah; po hlevih je mukala živina, ki ji je erar odjedel še slamo. Z vsemi so vekali redki preostali zvonovi o nekem vstajenju. Zapad je pa krohotal vsemogočno pesem smrti in uničenja...

Po mestih so stale na samo veliko soboto dolge vrste pred pekarnami in čakali, da se jim odmeri vsaj črna kruha, kolikor

gramov jim pa odpade na rožaste krušne karte, in so kleli na glas le peke in vojne liferante, na tihem pa ves svet in vojsko z generali in cesarji.

Mimo je šla procesija s svilenimi banderi in ornatih in pela zmagovalno pesem:

Zveličar naš je vstaj iz groba, vesel prepevaj, o kristjan! Premagana je smrti zloba...

Kakor splasena čreda ovc so se gnetli za njo otroci in ženske in molili s cvilečimi glasovi, da preprijejo z združenimi močmi krhko paganskega Miserere, ki je rohnel na zapadu...

1931. Kakor en sam združen pustni torek je bil ves advent in ves dolgi predpust in se postni čas. Vse noči tja v tih in velik tednen je vriskal poskočni jazzband ali vsaj zadirana harmonika in so se sprepejavali pijani pari po cestah, da so odmevali izpiti obrabi vse dneve glasno v nočnih orgijah. Svet pa škiplje pod pezo dvajsetih milijonov brezposelnih, ki strahotno rastejo in pretijo zrušiti prometni jaz današnje družbe in pokopati pod seboj ves svet. Tragedija Atlantide je bila v primeru s tem le kakor potop papirnatega čolnika na vaški mlaki...

Trgovine so nabite vseh življenjskih dobrin. Dišečih gnjati so polne izložbe. Daljna Kanada je postavila sredi na sadju bogate Slovenije na prodaj svoja jabolka, komad po 6 Din in troleške maslene hruške. Za eno samo je treba odrediti 15 Din, ki jih komaj zaslužijo delavci v enem dnevu trdega dela: Pomaranč, banan, sladkih rožin, kokosovih orehov z otkov Južnega morja, jagodnih špargljevih in drugih konserv iz Kalifornije in kruha, potice ter kolačev so polne ogromne police, vozovi, vagoni...

Pa vendar gre iz dneva v dan hujski klik po vsem svetu: Kriza, kriza. Vsega je poln svet. Zenske so kakor Leonardo da Vinci, ki je slikal deset let sliko čudnega bitja Mone Lisse. Vse dni slikajo tudi tumažano platno svojega lica, da bo bolje lagalo. Starci gredo pod nož, da bi se jim le za trenutek vrnila solnčna mladost. Orangutang naj jim pomaga do nje.

(Janko Kač.)

VELIKA NOČ V METLIKI PRED 100 LETI

Vedno se pritožujemo, kako naglo izginjajo stare navade, vendar nas pa pričujoči opis, ki ga je l. 1839. objavil Janez Nep. Vipovec v "Carnioliji", preveri, da ta pogovce vendar ne gre tako naglo, saj se je v 92. letih le malo izpremenilo. Res, da se ni dolgo tega, kar je stekla železnica skozi Belo Krajino, vendar se pa tam narod starih običajev izredno krepko drži in se jih je tam doli tudi toliko ohranilo, kakor le redko je med nami, narodna noša pa sploh le v Beli Krajini še ni prišla "iz mode". Iz članka vidimo, kako počasi teče čas med Belimi Kranjci, vendar je pa tudi tam doli tempo vsak dan hitrejši. Takole je torej bilo pred petimi sto leti.

Velikonočnih praznikov morda nikjer ne čakajo s takim hrepenenjem in s takimi pripravami kakor v Metliki in njeni okolici. Aspirant za najmanjšega hišpca gotovo v svoji oferti nikdar ne pokaže na pogoj: "O veliki noči nemejena svoboda in nova obleka!" Huje kakor šiba deluje pri otrocih pretinja, da bodo o veliki noči morali imeti staro obleko. S čudovitim potrpljenjem prenaša siromak svojo težko usodo in ne čuti svoje bode tako hudo, če ima le upanje v najmanjšo izpremembo svoje zunanjosti za veliko noč. Dan sreče — za one pa dan žalosti, ki nimajo nove obleke. Sobota, odločilni dan za tisoč nad. Staro in mlado, dekleta in dečki, vse se kiti in pripravljajo za težko pričakovano veliko noč. Nedelje ne sme nikdo izrabiti za kakršenkoli opravke, nikdo ne pričakuje obiska, ker je na veliko nedeljo tudi najboljši prijatelj ob vsaki uri nadležen.

Sobotne jutranje ure so namreč njene peki. Nje pa sledi pripravljanje perila in obleke za praznike. Ko je opravljeno s hrano in obleko, se prične barvanje prirohov — pisank in risank — ker vsaj tri pobarvana jajca morajo s kulačem v cerkev k blagoslovu. Vendar pa igrajo pobarvana jajca še prav posebno vlogo.

Vsak fant si preskrbi vsaj 3-5 prirohov, ki je njih posebna vrednost v različnih, večkrat prav pomembnih okraših. Krase se pisank — posebno priprav. Z njo se naneša na jajce navadno v obliki zvezde tekoč vosek in, če se jajce kuha v barvi, ostanejo z voskom preoblečene ribe bele, čeprav se vosek staja.

Ob štirih popoldne neso vse pekoveke mojstrovine gospodinj, gnjati, klobase in dr. v cerkev k blagoslovu. Pa tudi pri tem se kosajo gospodinje s čim večjimi in čim lepšimi jerbasi, s tanjšimi prti, ki je z njimi "žegen" pokrit, s čim lepšo ureditvijo vsebine jerbasa in celo z obleko deklet, ki nosijo "žegen".

Na veliko nedeljo zjutraj že prihajajo fantje iz mesta in iz okolice v pisanih skupinah po cestah in se z dopadanjenjem ozirajo na žep svojih belih in črnih suknjčev, ki so zvrhano polni rdečih pisank. Po cerkvenem opravilu nastanejo gručice in po kratkem ogledovanju in medsebojnem ocenjevanju lepih, novih oblek se prične glavna zabava, namreč trkanje, ali kakor pravijo ponekod pod Gorenjskem, "tilkanje" prirohov. Predno se lastnik pisank spursi v negotovost, skrbno preizkusi moč sovražnega jajca. To se namreč

Vse drvi in ga'i sode v borbi za glavni dobiček življenja — za treh in slo. Kako bodo peli v mastnem izobilju veličasten pesem vstajenja: "Halelujah, halelujah...". ko so že davno dosegli svojo veliko nedeljo in tolčejo danes hinavsko ob zamolkel gong: kriza, kriza, kakor tat, ki lovi samega sebe po ulicah s krikom: — "Držite tatu!"... Kako bi se ti ne smejal vernikom, ki se zgrinjajo za svilenimi, z zlatom vezanimi banderi in ornatih in pojejo himno upanja:

Sirta groba je oblast

Oj poj kristjan hvaležno čast...

Čim lažnjeje je upanje, večja slast je verovati vanje. Gospodari sveta se smejejo v srčih, ko gledajo pojočega trpina, kako javno ujdka s hrepenenjem po onstranosti in odpovedjo živjanja sveta sladko lutko svojega povelčanega telesa.

Kdo se meni za razcapane procesije, ki stojijo pri borzah dela in edni žalujejo za snegom, ki jim je dal vsaj suhega kruha. Kaj hoti s solncem, cvetočo pomladjo in z vriskajočim halelujah! Somrak velike nedelje.

Ne! Še je velika nedelja! Pri kmetu je, ki sedi s svojo zdravo družino ob skromnem krožniku žegna na debele potresenim s hrenom:

— Res da je huda na svetu.

Teško in slabo se prodaja živina, krompir in pšenica. Sedemnajstega leta sem pa sedel to uro na Doberdolu v kavarni pod vrhom Sv. Mihaela in sem s solzami poljuboval črnega kruha, ki si mi ga poslala žena: 100 gramov v škatli, več se ni smelo. Sam sem bil s tem pozdravom rodne grude s krohota smrti. Danes pa se belo pogrnjeni mizi. Res, l. bilo bolje, a le eno si prošim.

Tudi vsaj zatorej (enako) še h letu ostalo. Oče naš... daj nam danes vsaj naš vsakdanji kruh.

Vedra so lica med mladim zelenjem pepelki, pelargonji, rožmarina in nageljnov, ki strmijo v toplo solnce, kakor dojenčki v zdravo materino lice in odpovedjo sveže zoranim njivam in brsteci rasti svoj večni halelujah...

Herodov spomin in ga še enkrat opozoril na dogodke v deželi.

— V svetlišču ni miru, — je rekel, spoznavši, da je motil tetrahovo spanje. — Saj res, glej tu prihaja veliki duhoven. In proti njemu obrnjen je vprašal: — Kaj pa pomeni hrup tu spodaj?

— Galilejec je prešel k nasilnim dejanjem in je izgnal trgovce iz templja.

Herod je postal pozoren.

— Rad bi ga videl.

— Na žalost je že odšel.

Nato se je obrnil k svečeniku:

— Nu, veliki duhoven, razloži mi kaj je prav za prav s tem možem? Ali je to Mesija?

— Kako naj to verujem? Revnega tesarja sin je in v njegovi glavi je nekaj narobe.

— Ali je prerok?

— Mi vidimo le to, da ščeva ljudstvo, ne spoštuje postave, pije vino in se norčuje iz Boga. Da, pravi celo da je on Bog, da je sin Najvišjega.

— Ali imate priče, da je to rekel?

— Imamo jih, pa nasprotujejo druga drugi.

Preskrbite si torej zanesljive priče, ki si ne bodo nasprotovale.

Ko je veliki duhoven Kaifa odšel, je dejal Herod:

— Tudi jaz sem Izraelec. Edomčan, iz Ezavovega rodu. Moja mati je bila Samaritanka, hči zaničevanega ljudstva.

Pilat ki je videl, da je stvar krenila v drugo smer je potkal s službeno palico trikrat po podu.

Zazijala je odprta in skozi njo se porinili m'zo, polno najboljših slaštic, ki si jih je mogel zaželeli Rimljan.

Herodovo obličje se je zjasnilo.

— V predvoru za duhovne sta stala Kaifa in Ana in se pogovarjala.

— Tako je nič drugače. Potreba nam je izredna žrtev. Blizu se Velika noč. Žrtvujmo Galilejca!

— Prav, žrtev mora biti čista. Ali je Galilejec čist?

— Čist kakor jagnje.

Nadaljevanje na 6. strani.

JAGNJE

Po avgustu Strindbergu.

Tetrah Herod Antipa je prišel v Jeruzalem, ker se je ljudstvo vznemirjalo.

Nastanil se je pri namestniku Pilatu. Sklenil je ostati pri njem čez Veliko noč, da bi uredil mestne zadeve. A ker je bil prejšnji večer v cirkusu in gledal gladiatorske igre, nato pa slavil orgije, je zelo dolgo spal. Pilat, ki je čakal nanj, je šel zaradi tega na streho svoje hiše.

Videl je pred seboj sveto mesto z goro svetiščem Sionom in hišo Davidovo.

Namestnika je nekaj dvignilo iz ravnotežja. Večkrat se je ustavil ob ograji in se ozrl nizdol na predvorje templja, kjer so se ljudje razhajali in zbrali vedno v nove gručice.

Nazadnje je prišel tetrah. Bil je zaspan, oči je imel krivorode. Pozdravil je kratko in takoj sedel, kakor da bi čakal avdijence.

A težko mu je bilo spraviti besedo iz grla. Brada mu je visela nizdol in bil je v zadregi, kako naj prav za prav začne. Nočna orgija mu je bila pregnala misli na opravilo, zaradi katerega je bil prišel v Jeruzalem.

Tedaj mu je prišel naproti Pilat, ki je rekel:

— Govori, Herod. Tvoje srce je polno in tvoj duh nemiren.

— Kako si rekel?

— Večraj smo govorili o nenavadnem možu, ki podžiga ljudstvo z uporom.

— Tako je. Dal sem ukaz, naj tega moža usmrte. Ali še vedno strahni med ljudstvom?

— Ne, zdaj hodi okoli neki drugi.

— Kaj, dva podpihujeta ljudstvo?

— Kako mu je že ime? Jezus? Jezua?

— Za Jezusa ga kličejo in svoje mladost je baje preživel v egiptovskih mestih Heliopolisu in Letopolisu.

— Prosvetnik. Ali ni bil tudi on?

— Najti, zakaj potukaj, zdaj tam. Potukaj velikega duhovna, ki stoji v spodaj. Ta nama bo vse pojasnil.

Ko se je Pilat vrnil, je tetrah dremal. Njegovi koraki so ga zdramil, a v dreamežu je že pozabil, o čem sta govorila.

Pilat je stopil naprej, osvežil Herodov spomin in ga še enkrat opozoril na dogodke v deželi.

— V svetlišču ni miru, — je rekel, spoznavši, da je motil tetrahovo spanje. — Saj res, glej tu prihaja veliki duhoven. In proti njemu obrnjen je vprašal: — Kaj pa pomeni hrup tu spodaj?

— Galilejec je prešel k nasilnim dejanjem in je izgnal trgovce iz templja.

Herod je postal pozoren.

— Rad bi ga videl.

— Na žalost je že odšel.

Nato se je obrnil k svečeniku:

— Nu, veliki duhoven, razloži mi kaj je prav za prav s tem možem? Ali je to Mesija?

— Kako naj to verujem? Revnega tesarja sin je in v njegovi glavi je nekaj narobe.

— Ali je prerok?

— Mi vidimo le to, da ščeva ljudstvo, ne spoštuje postave, pije vino in se norčuje iz Boga. Da, pravi celo da je on Bog, da je sin Najvišjega.

— Ali imate priče, da je to rekel?

— Imamo jih, pa nasprotujejo druga drugi.

Preskrbite si torej zanesljive priče, ki si ne bodo nasprotovale.

Ko je veliki duhoven Kaifa odšel, je dejal Herod:

— Tudi jaz sem Izraelec. Edomčan, iz Ezavovega rodu. Moja mati je bila Samaritanka, hči zaničevanega ljudstva.

Pilat ki je videl, da je stvar krenila v drugo smer je potkal s službeno palico trikrat po podu.

Zazijala je odprta in skozi njo se porinili m'zo, polno najboljših slaštic, ki si jih je mogel zaželeli Rimljan.

Herodovo obličje se je zjasnilo.

— V predvoru za duhovne sta stala Kaifa in Ana in se pogovarjala.

— Tako je nič drugače. Potreba nam je izredna žrtev. Blizu se Velika noč. Žrtvujmo Galilejca!

— Prav, žrtev mora biti čista. Ali je Galilejec čist?

Tukaj boste našli knjigo katera vas bo zanimala

MOLITVENIKI

SVETA URA
v platno vez. 90
v fino usnje vez. 150
v najfinije usnje vez. 180
v najfinije usnje trda vez. 180

SKRBI ZA DUŠO
v platno vez. 90
v fino usnje vez. 150
v najfinije usnje vez. 180

RAJSKI GLASOVI
v usnje vez. 120
v fino usnje vez. 150
v najfinije usnje vez. 180

KVISKU SRCA
v imitirano usnje vez. 60
v usnje vez. 80
v fino usnje vez. 120
v najfinije usnje vez. 150
v bel celluloid vez. 120

NEBESA NAŠ DOM
v ponarejeno 1
v najfinije usnje vez. 150
v najfinije usnje trda vez. 180

MARIJA VARIJANJA
fino vez. 120
v fino usnje 150
v najfinije usnje trda vez. 180

Hrvatski molitveniki:

Ujeha Isagogi, fina vez. 1
Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez. 150
najfinije vez. 180
Zvonice nebeski, v platno 80
fina vez. 120
Vienne, najfinije vez. 160

Angleški molitveniki:

(za mladino)

Child's Prayerbook:

v barvaste platnice vezano 30

v bela kost vezano 110

Come Unto Me

fina vezano 35

Key of Heaven:

fina vezano 35

v usnje vezano 70

v najfinije usnje vezano 120

(ZA ODRASLE)

Key of Heaven:

v celodl vezano 120

v celodl najfinije vez. 150

v fino usnje vezano 150

Catholic Pocket Manual:

v fino usnje vezano 130

Ave Maria:

v fino usnje vezano 140

POUČNE KNJIGE

Angliško slovensko berilo 2

Angliško-slov. in slov. angli. slovar 90

Amerika in Amerikanci (Trunk) 5

Angeliška služba ali nauk kako se

naš siliče k sv. maži 10

Boj nalezljivim boleznim 75

Cerkniško jezero 120

Domaci zdravilni zdravilni brošura 125

Domaci zdravilni po Knalpu:

brošura 125

Domaci zdravilni 120

Govedoreja 150

Gospodinjstvo 120

Hitri računar 75

Jugoslavija (Melik) 1. zvezek 150

2. zvezek, 1-2 skupaj 180

Kletarstvo (Skalicky) 2

Kletarstvo srbska gramatika 30

Kletarstvo slovenske, Hr-

valov in Sreb. 30

Kako se postane državljani Z. D. 25

Kako se postane ameriški državljani 15

Knjiga o dostojnem vedenju 35

Kuhinja Računice 75

Liberalizem 50

Ljubavna in sušilna pisma 35

Materija in energija 125

Mlada let. dr. Janeza Ev. Kreka 75

Mladenci, 1. zv. 50

II. zv. 50

POVESTI in ROMANI

Amerika, povsod dobro, doma

najbolje 65

Agitator (Kersnik) broš. 80

Andrej Hofer 50

Beneška vedeževalka 35

Belgrajski biser 35

Beli mešeni 40

Beli noči, mali junak 60

Balkanska-Turška vojna 80

Balkanska vojna, s slikami 25

Boj in zmaga, povest 20

Blagajna Velikega vojvode 60

Belfegor 80

Boy, (roman) 65

Burška vojna 40

Beatni dnevniki 60

Božični darovi 35

Božja pot na Bledu 20

Božja pot na Šarni gorci 20

Cankar:

Grešnik Lenard, broš. 70

Mimo življenja 30

Moje življenje 75

Romantične duše 60

Čarovnica 25

Cvetina Borogradska 45

Cvetice 25

Cebetica 25

Črte iz življenja na kmetih 35

Drobiz, in razne povesti 25

Spisal Milčinski 60

Darovana, zgodovinska povest 50

Dekle Eliza 40

Dalmatinske povesti 35

Dolga roka 35

Dy Ohrida in Bitolja 70

Doli z orožjem 50

Dve sliki: — Njiva; Starica (Meško) 60

Devica Orlanska 50

Duhovni boj 50

Dedek je pravil; Marinka in kra-

teljki 40

Elizabeta 35

Fabjola ali cekev v Katakombah 45

Fran Baron Trenk 35

Filozofska zgodba 50

Fra Diavolo 50

Goidovnik (2 ZVEZKA) 120

Gospodarska sveta 40

Gostilne v stari Ljubljani 60

Grška Mytologija 1

Guarri 75

Guarri v obliki 80

Hadri Murat (Tolstoj) 10

Hič papeža, vez. 1

Hektorjev meč 50

Hedvika 40

Hodi tasi, Blago duše, veselolga 75

Helema (Kmetova) 40

Hudo Brezduo (II. zv.) 35

Humorske, Groteske in Satire, 80

vezano 80

brošura 60

Prisega Hurenškega glavarja 30

Pravljice in pripovedke (Košutak) 40

1. zvezek 40

2. zvezek 40

Prve med Indijanci 30

Preganjajo Indijanski mlajšar- 30

jev 30

Robinson 50

Robinson Crusoe 60

Revolucija na Portugalskem

Rdeča in bela vrtnica, povest 30

Roman zadnjega cesarja Habs-

buržana 150

Rdeča mepla 70

Seržant Diavolo, vez. 120

Slovenski kaljivec 40

Slovenski Robinson, trd. vez. 75

Stric Tomova koča 50

Svečki invalid 35

Sveča Genevefa 50

Solnce in senca 65

Skrivnost najdenke 35

Skozi široko Indijo 50

Sanjaška knjiga, mala 60

Sanjaška knjiga, velika 90

Sanjaška knjiga, (Arabska) 150

Spominji Jugoslovanskega dobro-

volja, 1914-1918 125

Sredozemci, trd. vez. 40

Stranot vojne 50

Stiri smrti, 4. zv. 35

Stari pred hila 65

Stanley v Afriki 50

Spominj znanega potovanja 150

Stritarjeva Anthologija, broš. 80

Sisto Sesto, povest iz Abucev 30

Sin medvedjega lovca, Potopisul 30

Student naj bo, V. zv. 35

Sveča Niburga 35

Spisje, male povesti 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

Sveča Niburga 35

SHAKESPEAREVA DELA:

Macbeth, trd. vez. 90

brošura 70

Othello 70

Sen Kresne noči 70

Skrivnost najdenke 50

Splošna Knjižnica:

St. 1. (Ivan Albrecht) Ranjena

gruda, izvirna povest, 104 str.,

brošura 35

St. 2. (Rado Murlik) Na Bledu,

izvirna povest, 181 str., broš. 50

St. 3. (Ivan Rozman) Testament

ljubke drama v 4 dej., broš. 35

St. 4. (Cvetko Golar) Poletne

klasice, izbrane pesmi, 184 str.,

brošura 50

St. 5. (Fran Milčinski) Gospod

Fridolin žolna in njegove družni

žina, veselomodne ertice 1, 72

strani, brošura 30

St. 6. (Novak) Ljubosumnost 30

St. 7. Andersonove pripovedke,

Za slovensko mladino priredila

Urta, 111 strani, broš. 35

St. 8. Akt štev. 113 75

Stev. 9. (Unif. prof. dr. Franc

Weber) Problemi sodobne filo-

zofije, 347 strani, broš. 70

St. 10. (Ivan Albrecht) Andrej

Ternovec, religiozna karikatura

in minulosti, 55 str., broš. 25

St. 11. (Pavel Gola) Peterčkov

poslednje sanje, božična povest

St. 12. (Dr. Karl Engliš) Denar

narodno-gospodarski spis, poslo-

venil dr. Albin Ogriš, 230 str.,

broš. 80

St. 13. (Fran Milčinski) Mogotni

prisan, narodna pravljica v 4

dejanjih, 91 str., broš. 30

KRATKA DNEVNA ZGODBA

Frank Troha, Barberton, O.

MOČ LJUBEZNI

V notranjosti prostranega grajskega gozda, nekako pet ur hoda vzhodno od Sneznika, kjer se križajo gozdne ceste, je še pred leti stala lesena baraka. Barako je bil dal pred dvajsetimi leti zgraditi upravitelj grajskega gozda, in je dolgo vrsto let služila za zavetišče in prenočišče lovcev, gozdarjem, gozdnim čuvajem in sploh vsakemu, kdor je potoval tam preko in sta ga doletela noč ali labo vreme.

V svojih skoro otroških letih sem nešteto krat prehodil gozdne poti, v eno in drugo smer, ne zaradi zabave, pač pa za službo, ki je bil spojen s trpljenjem in vsakovrstni težkočami.

Z odvažanjem lesa, tramovja in hlodov, daleč iz notranjine gozda smo se dosti zamudili, in često je bilo treba dodati tudi precejšen kos noči, ako smo hoteli dolgo pot opraviti v enem dnevu. Do naslednjih krajev se pa z volovsko vprego nikakor ni dalo obiti v enem dnevu, zato je bilo treba kar celo noč prebiti v gozdu.

Nekoga majskega jutra, ne preveč zarana, smo se podali s tremi vozovi na najdaljšega kraja v notranjost gozda po hlode, ki smo jih vozili do parne žage v Prezidu. Na cilj smo dospeli ob drugi uri popoldne. Nekako tri ure nam je vzelo, da smo vozili posamezne hlode do ceste in naložili vozove. Dnevne svetlobe smo imeli še nekaj na razpolago, ki smo jo pa še toliko izkoristili, da smo dospeli do križpota in do omenjene barake.

Tedaj je bila moja prva daljša pot v notranjost gozda in sem prvič videl tisto barako ter prvič in zadnjič prenočeval v nji. Ko smo zapeljali vozove kraj ceste, smo razpregli živino ter jo spravili v konice barake, kjer je bil postor za hlev. Volom smo položili klajo, sredi barake smo pa zakurili, in dim se je vil skozi malo odprtino v strehi. Nato smo žužili svoje skromne zaloge, in začel se je pogovor o raznih stvareh.

Na pravo spanje ni nihče pomislil in le včas je kateri malo zadremal.

Ko je plamen obvestil notranjost ločile, sem se ozrl po lesenih stenah, katere so bile popisane z različnimi imeni in vsakovrstnimi prislovcami. Naenkrat uzmrem v kotu podobno v okvirju. Takoj me je zanimala ter sem stopil k nji in pogledal kaj predstavlja.

Naslikana je bila Marija, ki je držala mrtvega Jezusa, katerega so sneli s križa in jo ji ga v naročje položili. Zdolaj je bilo pa s črnilom napisano: "V spomin mojemu ljubemu Andreju, katerega smrti ne morem preboleti ter mu ostanem zvesta do groba".

Sledil je še skoro nečitljiv podpis: Anica Kolesarjeva.

Kaj pomeni ta podoba? — sem se obrnil proti ostalim voznikom.

Koj se oglasi prijatelj Štefan, ki jih je imel že čez petdeset na hrbtu in mu je bilo marsikaj znano.

Le sedi k meni in povedal ti bom zgodbo, ki se je silno tragično končala. Podoba je pa nekaj najdražjega vsem gozdarjem, lovcem, voznikom in sploh vsakemu, kdor ve, kaj predstavlja in čemu je bila sem prinesena. Kdor zapusti to barako, se poslovi pred podobo in se priporoči pri Materi božji in njenem Sinu za srečo in zdravje, in tako je postala nekaj svetega.

Pa povejte no — sem se zopet oglašil ter hotel na hitro izvedeti od Štefana, kakšno se je tista zgodba končala.

Le tako silen ne bodi, saj imaš dovolj časa in vse boš izvedel — odvrne Štefan in začne pripovedovati:

Meni samemu ni natančno znano, ker se je dogodilo pred več leti, povedal mi je pa star gozdar, ki je bil poleg, ko je njegov tovariš Andrej izdihnil po groznih mukah svojo dušo, tukaj notri v tej baraki.

Pol ure hoda od tukaj v dolino so trije gozdarji tesali tramovje. Dva sta bila oženjena ter že starejših let. Andrej je bil pa še fant v šestindvajsetemu letu starosti. Bil je čvrst, močan, zdrav ko riba, in lica so mu žarela, kot pravemu evetu mladosti. Bilo je na veliki teden, delali so z vso vnemo in nobeden ni občutil utrujenosti, kajti pričakovali so daljših počitnic preko velikonočnih praznikov ter so imeli delo končati na veliki četrtki popoldne in se nato podati proti domu.

Andrej je bil pa med vsemi tremi najbolj veselo razpoložen, ker je stal na pragu novega življenja. Nestrano je bil v duhu pri Anici. Tovariša gozdarja sta ga čisto osvrnila ter ga zabudla, naj se preveč ne veseli, češ, da mu bo zakonsko življenje tudi gorja prineslo. Andrej se pa ni brigal za opazke tovarišev, kajti Anico je ljubil iz dna srca, ter je nestrno pričakoval časa, ko bo njegova žena, ko jo bo smel pritisniti na srce in poljubljati brez konca in kraja.

Kot pero je viliel Andrej težko sekuro, ki se je zajedala, globlje in globlje v les. Stal je na smrekovem deblu in odbijal tresko za tresko, sekira je padala tik poleg čevlja. Andrej jo je pa znal položati, in padala je vedno na pravo mesto.

Nastopilo je še hladno jutro velikega četrtka. Naši tri gozdarji so imeli še nekaj malega dokončati, nato pa pospravili orodje, zložili vse v bomo kolibo in slednjič vlihod, ki je bil brez vrat, založili z drvmi in dračjem, da se ne bi vršina in divjačina prikradla v notranjost.

Andrej je zadnje deblo obdeloval. Včas si je z rokami obrisal znojno čelo, kajti hitel je, da bo čimprej z delom gotov.

Naenkrat pa dva tovariša začujeta grozen krik iz Andrejevih ust: "Jezus, Marija, pomagajta! Vsekal sem se!"

Ko tovariša priskočita, je on omahnil vznak in se ni več upal pogledati na strašno ranjeno nogo. Andrej je zdrsnilo, baš ko je zamahnil na deblo, in sekira se mu je zasidila v stopalo in mu ga preklala na dvoje.

Vil je z rokama obraz mu je bil smrtno blede, iz ust se mu je pa neprestano ponavljal glas: "Anica Anica! Kaj boš storila, ko boš izvedela!"

Kri je curčila in brizgala iz nože, in smrti bi bila v nekaj trenutkih nastopila, toda tovariša sta raztrgala srajco, napravila vezi in prevezala nogo, da se kri ustavi. Nato sta mu dala nekaj požirkov žganja, ki ga je toliko okrepčalo, da ni izgubil zavesti. Urno sta pospravila orodje, napravila nosilnico ter s težko muko prinesla ranjenca tu sem v barako.

V baraki so se sestali z lovci in gozdnimi čuvajem. Nekdo se je nemudoma odpravil do bližnje postojanke, kjer so imeli voz s konjsko vprego, ostali so si pa na vse načine prizadevali olajšati Andreju bolečine. Čakali so lovca, da se vrne z vozom, nakar bi ranjenega Andreja odpeljali k zdravniku, kateri je bil pa v daljnem Čabru.

Andrej je postajal slabši in slabši. Ni tožil zaradi bolečin, kajti ljubezen do izvoljenke, ki je imela v kratkem postati njegova nevesta, ga je držala, da ni vedel za bolečine. Neprestano je mislil le na Anico; nešteto krat je po kolical in vedno ponavljal njeno ime. Imel je še očeta živega, imel je brate in sestre, toda na nobenega se ni spomnil, pred očmi in v duhu mu je bila le nevesta.

Lovce se je vrnil z vozom, napravili so ležišče, toda Andrej je padel v nezavest zaradi izgube krvi in žastrupljenja. Še nekajkrat je vzdihnil, nato pa mu je prenehalo utripati srce. Končal je svoje mlado cvetoče življenje, v temnem gozdu, proč od svojih dragih in od svojega doma, ter je bil do konca v duhu pri svoji ljubljeni izvoljenki, katere ime se je

poslednje čulo iz njegovih ust. Na dom, katerega je pred nekaj dnevi zapustil zdrav in vesel, so pripeljali v noči na veliki četrtki mrtvega Andreja. Neizmerna žalost je prepregla vso vas, višek žalostnega prizora je bil pa, ko je Anica izvedela za strašen udarec. Lhteča se je vrgla k Andrejevemu truplu in se je onesvestila, ko je ušla blede obraz svojega ljubimca.

Velikonočno razpoloženje se je izpremenilo v splošno žalost. Mlado in staro je žalovalo za pri ljubljenim mladim Andrejem.

Ko je Anica izvedela od gozdarjev, ki sta delala z njim, da mu je bila najdražja na svetu in da je bilo poslednje izgovorjeno njeno ime iz njegovih umirajočih ust, je hitela v cerkev, molila pred božjim grobom in se istočasno zaobljubila pri Žalostni Materi in njenem Sinu, da bo v srečo nesila spomin na ponesrečenega izvoljenca do smrti in da se bo nikoli ločila.

Na Anicinem domu so imeli to sliko, ki jo sedaj tukaj vidiš. Nekega dne sta pa izginili slika in Anica. Domači so se silno prestrašili. Vpraševali so pri sosedih, sorodnikih in prijateljih, toda nihče ni mogel vedeti in slutiti, kam bi krenila Anica in kaj se je z njo zgodilo.

Naslednjega večera je pa dospela domov. Bila je strašno izmučena in prepadena. Mati jo je objela od veselja, da se ji kaj zlega pripetilo, toda zelo jo je skrbela hčerka, ko jo je videla vso prepadeno. V vsej materinski ljubezni jo je začela izpraševati, hoteč z lepimi besedami izvedeti od nje, kaj vendar misli, kje je bila in kaj je počela.

Ko se je Anica nekoliko okrepčala, je začela pripovedovati, da je bila v gozdu, da je odnesla podobo Matere božje, ki drži v naročju mrtvega sina Jezusa, tja daleč v gozd in jo obesila v baraki v spomin umrlemu nad vse ljubljenemu in nikdar nepozabljenemu Andreju.

Anica je ostala pri svojem sklepu. Nihče je ni mogel prepričati. Andreja ni mogla pozabiti in v svojo prisego je trdno držala. Začela je hitrati, lotila se je je jetika, in v poldrugem letu je tudi ona odšla za svojim ljubljencem. Pokopali so jo poleg Andreja, in njuni trupla sta že davno strohnili. Podoba v baraki daleč v gozdu pa še priča o tragičnem koncu dvoje mladih zaljubljenih sre.

Tako je dokončal prijatelj Štefan tragično zgodbo o gozdarju Andreju in njegovo ljubljeno Anico. Tudi ostali vozniki so ga poslušali, čeprav jima je bilo že nekoliko znano, kajti v baraki so že večkrat prej prenočevali, pozna li so podobo in so vedeli, kako je bila prinesena v barako.

Še malo časa smo posedali okoli ognja, nato smo se pa odpravili zopet na dolgo pot. Vpregli smo živino, in vozovi so zaškripali in se pomaknili naprej.

Na najvišjih vrhovih je bilo opaziti svet dnevne svetlobe. Zvrčenje ptic nam je delovalo na ušesa, in hladan jutranji gorski zrak nam je rezal v nos in usta. Pokanje bica se je razlegalo in odmevalo daleč po prostranem gozdu. Kljub vsej izmučenosti smo se čutili kot prerajeni v polni krasoti pomladnega jutra v duhtečem gozdu.

Začelo se je ukanje gozdarjev v bližnjih krajih, odmevali so udarci sekir in čuti je bilo zamolklo gmenje padajočih dreves. Gozd je zopet oživel, in nešteto gozdarjev si je v potu svojega obraza začelo služiti svoj vsakdanji kruh.

ČE POTREBUJETE delaveca za pomoč na farmi, tedaj sprejmite jaz delo. Prijeten človek; pišite na naslov: — S. P., Box 78, Elm Grove, W. Va. (3x 17,24831)

KAKO JE V HARBINU

Dopisnik Centropressa poroča: Preživeli smo burne dogodke. Stvari so tukaj zelo zapletene. Po ogorčenih bojih v neposredni okolici Harbina smo prišli pod varstvo Japoncev. Moram poudariti da so kitajske čete nenavadno besno ovirale japonsko vojsko, ki je hotela zavzeti mesto. Seveda je bil to brezupen napor. Neizvežbane, razjrgane, lačne, tako rekoč tudi neoborožene množice kitajskih vojakov so se "bojevale" z moderno sodobno armado. To ni bil boj, bilo je mesarsko klanje in vendar so se Kitajci borili in umirali hrabro, brez pomoči...

Pri umiku kitajske vojske ni razpadla, kakor bi bil človek pričakoval po skušnjah iz leta 1919. Umaknila se je v polnem redu proti severu, kjer se bo najbrže razkropila ali pa bo začela medsebojno vojno.

Zmaga Japoncev je torej popolna. Nadaljnji razvoj stvari pa ne zavis sam od te zmage, kajti vse tukajšnje prebivalstvo si zastavlja vprašanje: Kaj pride sedaj.

Japonska si želi prisvojiti Mandžurijo. Slednja vlada v Tokio odkrito in dosledno izpoveduje imperialistične težnje. In ni mogoče taji, da so gospodarske razmere tiste, ki silijo Japonsko tako daleč. Tu ne gre za pustolovščino, marveč za neodložljivo nujnost. Kitajci pa ne priznavajo teh razlogov, oni so glasno črtijo starega sovražnika.

Mandžurski spor je zelo dramatičen!

Osvojiti in vladati Mandžuriji! To ozemlje je veliko kakor dve Franciji in ima 30 milijonov kitajskih življenj, ki imajo za seboj 400 milijonov duš. To ni lahka stvar, posebno ne dandanasni. Zadeva je mnogo zapletenejša kakor je bil svojčas korejski problem.

Japonska akcija je nedvomno aktivna pobuda za nacionalno-revolucionarno gibanje na Kitajskem. Ne sme se pozabiti dejstvo, da živi 60 milijonov Kitajcev pod kitajsko-sovjetsko vlado, ki javno izjavlja, da morajo samo "sovjetska Kitajska" odbiti imperialiste. Elementaren odpor proti temu pa vladati drugi na Kitajskem.

Danes ni več dvoma, da bi v primeru, če bi v Nankingu pokazali dobro voljo za kitajsko-japonske pogajanja, v Tokiju zelo radi zavrgli težek načrt mandžursko-mongolske države ter se zadovoljili z 21 točkami, ki fiksirajo odnosaje napram Mandžuriji. Kitajci pa so med tem nepopustljivi.

Tukajšnji "belci" so s širokimi masami ostaloga prebivalstva radostno pričakovali prihoda Japoncev. Bili so prepričani, da bo z okupacijo na mah izpodrežan sovjetski vpliv na vzhodno-kitajski železnici. "Malorusi" in tisti, ki se prištevajo v njih vrste, so pozdravili japonsko zasledbo s pokliki "banzai" in so mahali z rusko trobojnico. Želje določajo njih misli in mnogi se že vidijo na ministrskih stolih vmesne države Daljnega vzhoda.

Japonski predstavniki pa so spravili vroče glave teh ljudi knahu pod mrzlo prho. Poveljnik zasledbenih čet je z demonstrativno prijateljsko gesto pozdravil mestne prebivalce ter oznanil, da je japonsko vrhovno poveljstvo dobilo smernice, naj se ne vmešava v sovjetske zadeve. Stvar je torej danes takšna: Prisvojitve Mandžurije ni lahko in enostavno delo in

tudi pokritev Kitajsko ni tako enostavna reč. Za koristi tukajšnje emigracije pa ne bodo tokijski politiki prelili niti kapljice krvi. Protisovjetske šanse Japoncev so vsaj spričo današnjega položaja zelo majhne. Seveda s tem ni rešeno, da med japonskim vojaškimi dostojanstveniki ni nasprotnikov antisovjetskega aktivizma.

Vsi, kar nas živi tukaj, z veliko pozornostjo zasledujemo dogodke v Šanghaju. Sprašujemo se, če ni svetovna zgodovina priromala že na prag ameriške-japonske vojne? O tem je težko povedati kaj gotovega. Zedinjene države so trenutno zaposlene v južni Ameriki, a niti Japonska ni izgubila glave v toliki meri, da bi toliko riskirala. Bodimo pa vsekakor temna.

ZAKLAD V STARI HIŠI

Towanda, Pa., 23. marca. — Thomas Fitzgerald, star 60 let, je razobesil na svojo hišo napis "krava naproday in se je pripravil, da zapre svojo brivnico ter odpotuje na Irsko, ker je v neki stari hiši našel v neki vreči bankovece v znesku \$10.200.

Hiša, ki jo je podedoval po svoji materi, je bila prazna. Fitzgerald pa jo je prišel čistiti, da bi jo mogoče dal v najem. Ko pospravljala stvari mu pade zarjavel ključ na tla. Pod streho opazi neko staro omaro in ključ odpre staro ključavnico. Tam najde vrečo in v njej starih ameriških bankovcev za \$10.000 in \$200 v zlatem denarju.

SPOMIN NA 'VELIKO BERTO'

Pariz, Francija, 23. marca. — "Velika Berta", veliki nemški top je pred štirinajstimi leti prišel streljati na Pariz iz daljave 76 milj od Pariza skrit v gozdu blizu Laon.

Javnost je tedaj domnevala, da je bil to zračni napad. Francoska vlada več dni ni priznala, da bi kak top mogel streljati na tako razdaljo.

Ta teden vsak dan nosijo cvetje v cerkev Saint Gervais, v kateri je strel iz velikega nemškega topa na Veliki petek ubil 75 žena in otrok, ranil pa 90 l. 1918.

POZOR ROJAKI

Vse, kar se tiče "Glasa Naroda", to je naročnine, dopise, vprašanja itd. pošljite na naslov:

"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Edinole tako naslovljena pisma bodo zagotovo dospela na pravi naslov.

Rojaki, vpošteвайте to! S tem boste prepričali marsikatero zmedo in zakasnitev.

To in ono

IZ VSEH DELOV SVETA

Konec Zeileisa

"Čudodelna zdravnik" Valentin Zeileis in njegov sin Fric sta postala žrtev splošne krize in svojih "uspehov". Glas o tem, da s svojo čudežno električno palico lahko ozdravita vsako bolezen, se ni mogel dolgo in stalno vzdržati. Mnogo bolnikov, katerih stanje se je po zdravljenju v Zeileisovih sanatorijih samo še poslabšalo, je vložilo odškodninske tožbe. K temu je prišla še gospodarska kriza, vsled katere je prenehal v Galspachu tujski promet.

Pod utisom prvih uspehov Zeileisa je Galspach pričel z velikanskim gradbeno akcijo. Skoraj vsak posestnik se je zadalil in pričel zidati večjo stavbo za tuje in bolnike. Zgradili so tudi več ogromnih hotelov z vsemi modernimi udobnostmi in iznajdbami. Sedaj je šlo vse "na boben". Med prebivalstvom je zavladalo pomanjkanje in ogorčenje je tako veliko, da so povsod nabili letaki, v katerih pišejo: "da bo treba obratovati z gospodom Valentinom in dr. Fricom Zeileisom, ker sta kriva za polom v Galspachu."

Diplomatski koraki radi portirja

Neki berlinski nočni lokal je hotel v vsem imitirati pariške nočne lokale. Radi večje sličnosti je svojega portirja obdelal v uniformo francoskega žandarja. Radi tega je francoski poslanik Francois Poncet protestiral pri nemški vladi in portir je moral dobiti drugo uniformo.

Janicari

Ruska manjšina v Latviji šteje do 300 tisoč ljudi in prestolici Rigi in kmečkih okrajih na nekdanjem Pskovskem ob sedanjih sovjetski meji. Uživa na temelju ustave zajamčene narodne pravice. A sedanja Skuenjekova vlada je pričela "dosledno nacionalno politiko". Predvsem so trpele ljudske sloje z ruskim učenim jezikom. Zdad pa hoče prosvetni minister Kenin, da bi se posluževali vsi ruski državljani v občejanju z državnimi uradi in uradniki izključno latviškega jezika. Ta odredbo pomeni, da bo izginila rusčina v posnem prometu celo iz naslovov zasebnih pism. Latviški zemljemerec bo moral govoriti z ruskimi kmeti preko zapriženega tolmača, četudi sam izvrstno obvlada ruščino itd.

ELEKTRIKA POSPEŠUJE RAST

Pittsburgh, (Pa.), 23. marca. — Električna je bila prevzeta v službo, da pospešuje rast zelenjave in cvetlic in jih napravi večje.

Westinghouse Electric Co. je izdelala električni ogrevalnik, ki pospešuje rast rastlin.

Preizkusi so pokazali, da potome tega ogrevalnika požene solata v treh dneh in paradizniki nad ogrevalnikom so mnogo večji kot pa paradizniki v sosednjem oddelku, ki nima električnih ogrevalnikov.

MESTO BO ŠLO NA PSA

Topeka, Kan., 23. marca. — Zupan O. Ketchum se boji, da bo prišla Topeka na psa ali pa — na mačko. Zato je razpisal mestno glasovanje, da naj meščanje sklenejo, ali naj mesto pobije pse in mačke, ki nimajo gospodarjev.

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

KRAŠNO BARVAN

TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRAŠEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

CENA S POŠTNO VRED

\$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČAHO NAROČNINO ZA "GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE. GA DOBE ZA —

\$1.75

"GLAS NARODA"

216 West 18 Street

New York, N. Y.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Naj ljubezen joče

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za Glas Naroda priredil I. H.

(Nadaljevanje.)

Oteplje svoj beli predpasnik in globoko potegne sapo; morala je nekoliko prenehati nato pa prijazno pokima Eriku ki je pojedel tudi materino zemljo.

— Ali vam tekne, mladi gospod? To me veseli. Vedno dobro je, to drži dušo in telo skupaj. — Kaj sem že rekla? — O — ali poznate grofa Otokarja? Ne! Ves je drugi kot pa grof Rudolf. Ta je ošaben gospod — toda plemenit in pravičen gospod. To mi mora vsakdo priznati. — Veste, on je sin druge žene. — Pri prvi — Bog ji daj dobro — so bili drugi časi. Vedno zabava in veselje na gradu. Jaz sem bila tam služkinja, dokler nisem spoznala svojega Francea in sem ga poročila. Lepo bala sem tedaj dobila.

Kot omotena je pustila Marija, da je potok gostilničarke gorovrice lil preko nje. Saj je bila tako trudna, tako neizmerno trudna. Pozneje ko je že prišel čas, da je sedela v vlak, ki jo je vedno bolj oddaljeval od kraja, kjer je hotela poiskati še zadnjo podprtjo svoje sreče, je sedela v kotu vzravnana in je krčevito držala roko svojega sina.

Njene misli so delovale skoro mirno; vrtile so se samo okoli ene točke: okoli njenih otrok. Tako zvičajno si jih ne da izvesti. Kako so se upali ji staviti tak predlog? Pa vendar — ako je bila to sreča njenih otrok? Ali je smela biti tako sebična?

Kar vrela ji je kri. Kaj jim je mogla dati? Oči so ji stremele v dajavo. Telo so ji stisnile ustnice. Nobene besede ne izpregovori. Občuti samo, kako ji ljubeznjivo boža sin njene blede roke in ga trdno prisrka k sebi.

Istotako strastno objame tudi Lorico, ki ji veselo smeje prihiti nasproti, ko je zopet prišla v domačo hišo. Globoko vzdihne. Tih mir njenega priprostega stanovanja je pomiril njene prerazdražene živce.

Njena prijazna sosedica, že postarna samica, je prijazno sprejela Lori v svojo oskrbo ter je poleg tega še pripravila večerjo.

— Mama, ali si mi kaj prinela? — zakliče otrok in jo rado vedno pogleduje.

Marija se žalostno nasmeje.

— Pozabila sem, Lori.

Malo v zadregi izvleče Erik dva mala ovitka.

— O, ne, Lori pogledaj sem.

Lori veselo vzklikne in v ravnem ovitku. Bila je čokolada iz avtomata na kolodvoru. Erik je mislil na to in je za svoj prihranjeni denar kupil, da je razveselil svojo sestro.

Čaj, ki ga je gospodična Merlakova skoro vsilila Mariji, jo je nekoliko pokrepčal.

Ko je spravila hiško v posteljo, je še hotela govoriti s svojim sinom. Ali ni smela odlašati. Pokliče ga k sebi.

— Erik, slišal si, kakšne predloge so mi stavili z ozirom na vašo dva. O tem sem premišljevala in sem prišla končno do spoznanja, da svojih želja ne smem postaviti nasproti vaši sreči. — Pogledaj, s to malenkostjo, kar imam in kar zaslužim, vama ne morem dati, kar bi rada. Dobro premisli, Erik! — Povej mi, — z roko ga zavrne, ko hoče govoriti, — povej mi jutri, pojutrišnjem — ne, n-takoj sedaj — če ni mogoče boljše, — da sprejmem predlog svojega starega očeta.

Erik zakriči:

— Ne, ne, mati, kako moreš sploh kaj takega misliti! Jaz ostanem pri tebi!

Ihte se vrže pred njo in zakrije obraz v njenem naročju. Marija mu gladi temne, mehke lase. Njen glas se tresce, ko govori dalje:

— Dobro premisli, Erik, ti še enkrat rečem! Tu je na kočki n-panje tvoje bodočnosti in tega ne smeš brez premisleka zavreči! Potem moraš pozabiti na to, kar smo si sami slikali, da bi postal mornariški častnik ali pa zdravnik.

— O, mati, četudi! Ostanem pri tebi! Nikdar več ne grem k tem mrljim, ošabnim ljudem. Tebe ne zapustim. Rajše zavrzem vse! In ako me imaš rada, tedaj nikdar več ne govori o tem.

Solze mu močijo njegov lep obraz in Marija ga z velikim veseljem objame.

— Mogoče bi se še kako napravilo, — pripomni Marija zamišljeno, — častnik, na to moraš pozabiti. — Koliko jih študira po enakomernih razmerah. In ko prideš v treh letih tako daleč, pa bom mogoče prihranila toliko, da bomo mogli pričeti. Saj veš, ako bo moje delo šlo dobro izpod rok, potem si tudi lahko nekoliko prihranila. Ti pa tudi nisi razvajen.

— Toda vendar ponosen, mama.

Erik skoči pokone in si lase poravnava nazaj s kretinjo, kakor njegov oče. Marija si pri spominu na to z roko zakrije oči.

— Ponosen sem; za podporo ne morem prositi, zato tudi ne morem prositi za štipendije. Jaz, ki nimam nikogar, ki bi se za me ne potegnil! I-kati brezplačno hrano in okusiti vso skrito bedo revnega študenta, ki mora vendar pred časom končati, ne! Odrtnjeji si, trpiš pomanjkanje — ne, mati! In od Verdinih, katerih ne priznavam, ne sprejemam podpore za svojo izobrazbo — rajši grem tle kamenje. Imam par zdravih rok!

Erik stegne roke in ponosno mu zažare oči.

— Preveč zaupaš v sebe.

— Pusti to, mati. Ne imej preveč skrbi zaradi mene. Že vem, kaj bom napravil, — pravi ves zavzet. — Do poletja skončam do volj šol, da grem lahko v poljedelsko šolo, potem pa bom oskrbnik ali pa gozdar. Tedaj bo ves vet moj! V božji naravi sem sam svoj gospod, kajti čut, biti gospodar, mi tiči v krvi. — In njegove oči zaiskrijo. — Mogoče imam kaj skupnega s krstevim Rudolfom, — ne, tako ne rekel — z grofom Rudolfom Verdinom, očetovim bratom. — Oče ni tak kot on! — Od kod to vem? — To čutim! — Rudolf Verdina bi se mogel imeti rad!

— Ne reci tega, Erik! — ga zavrne mati. — Jaz ga sovražim. Kajti po njem je prišlo najhujše nad mene. — Tako me boli, ko vidim tvoja upanja na račun pokopana —

— Toda, mati; v vsakem pokličenem človeku postati cel mož. Misli na moramo tudi na našo Lori. Imeti mora dobro!

Navedeno govori o svojih načrtih, tako da od ginjenosti stopijo solze v Marijine oči.

V bolestnih spominih se ji krepi sree; kako podoben je bil svojemu očetu! Možu, katerega je nad vse ljubila...

Iskreno ga objame in njene solze tečejo po sinovem obrazu.

Sedmo poglavje.

Svetlo in prijazno je sijalo popoldansko sonce skozi bele zavese v priprosto, pa ljubko opremljeno sobo, je razlilo stene z rdečasto svetlobo in obsevalo svečano naloženo mizo, sredi katere je stala vaza s cvetjem. Miza je bila pripravljena za tri osebe.

Nekaterikrat je že visoka in vitka gospa odprla okno in gledala po cesti — slednjič ju vendar zagleda prihajati. Že od daleč dvigne belo oblečeno dekle v pozdrav solnčnik in visoki ter sloki mladenič v lepi gozdarski obleki ob njeni levici ji živahno maha z roko.

Rdeča in vesela hiti gospa obema nasproti; pri vratih stoji z razprostrtimi rokami.

— Pozdravljen, moj sin. — komaj tje vsled ginjenosti mogla izgovoriti te besede.

Sin jo objame in poljubi.

— Moja mati — tako, zdaj me imaš zopet! — V njegovih očeh so lesketale solze. — Lori mi je že pripovedovala, kako si bila v skrbeh. Komaj te še poznam. Zdaj nisem več oni deček, ki je nekoč pobegnil iz hiše.

— Bilo je mnogo več hrepenenja, kot pa skrbi, moj Erik! — pravi ginjena.

— O, kako je prijazno! — vzklikne Erik, ko stopi v sobo. — Čelo potico si spekla.

— Ne jaz ampak Lori!

(Dalje prihodnjič.)

VELIKA NOČ V MET-LIKI PRED STO LETI

Nadaljevanje s 3. strani

godu s trkanjem jajca na zube. Šim bolj alj čim manj volit glas ma jajce, po tem se da presoditi udi njegova slabost ali moč. Po teh pogajanjih prime prva jajce tako, da gleda vrh jajca izmed palca in kazalca, drugi pa s prav tako držanim jajcem udari alj trči. Trdnost jajce zmagaja in njegov lastnik se polasti razbitega piruha. Večkrat se tudi pripeti, da kak prebrisane nastavi ponarejeno jajce udarcu, ampak, če prevaro spozna, je že tudi pretep in večkrat so v teh jajčnih bitkah tudi krvave glave.

Z največjo nestrpnostjo pričakujejo dekleta popoldneva, ko se takoj po večerhah zbera na gričku nad mestom, kjer je bil nekdanji sadni vrt. Lep je pogled na svetle bele postave, ki se vijejo z nič manjšo gracio, kakor dame na velikem plesu, v pestri raznobojni vrsti kakor dolga veriga v svečanem kolu. Počasi se vije visoko v breg pisana vrsta, ki jo vodi izurjen plesalka. Naenkrat vpadajo harmonično vedri glasovi in o tem pričetku petja do vodnica s spretnim zavojem ravni liniji nov smer na okrog, da se vrsta zopet vije po bregu navzdol ter se šele spodaj na svojem prvotnem prostoru zopet razvije v preprosto dolgo kolo. Vse, kar ni podvezane ga na posteljo, hiti iz mesta in iz okolice gledat kolo. Pri plesu je namen vodnice predvsem, da bi zapela kakega odličnega gledalca v kolo, ki se mora nato odkupiti z malo vsoto. Večkrat se priključijo plesu tudi fantje, vendar pa to vedno pomeni bližje razmerje s plesalkami.

Med tem ko deklice plešejo, traja bitka s pisanicami dalje. In četudi so že vsi lepo pisani pirhi razbiti in zmečkani, se vendar še ne poleže razgretost za tekmo. Če krha lupina ne more obogatiti lastnika s pisanicami, se hoče o- toristiti vsaj z vsebino jajc. Če se le komu posreči pri trkanju po kvariti čim več jajc in si jih je ako zbral večjo množino, jih ponudi za sekanje, tako da jajce pri- me po dolgem in ga pokrije s pal- cem in kazalcem v obliki elipse. Oni, ki je vse izgubil, se odloči, da bi dobil izgubljeno zopet nazaj, in poskusi jajce presekati z novcem, navadno s krajcarjem. Vendar so udi pri tem boju razna pravila. Je sme sekati dvakrat ali trikrat itd. Če pri sekanju jajca s kraj- carjem ne zadene dobro, da bi nov- čič ostal v njem, izgubi krajcar. Če je pa srečen in novčič ostane v jajcu, je pa jajce njegovo. Z naj- večjim sočutjem mora človek več- krat gledati to igro, ker so prsti onih, ki jajca drže, kolni ran in podpluti s krvjo, saj krajcar pri- eti z vso silo raje na roko kakor z jajce.

Pod večer pa postavijo stolp. — Štirje mladeniči napravijo tem- nelj. Na te štiri se postavijo zopet štirje drugi na ta način, da stoji pod njim na ramah. Da je pri tem dosti smeja, je umevno samo ob- zati, ker že pri najmanjšem gibu zle- ti vse poslopje na kup in so več- krat posamezni stebri stolpa prav- znatno poškodovani. Če se pa iz- kušenim arhitektom posreči pri- peljati stolp prav v mesto, se po- stavi "stolp" na sredo trga. Stol- pu sledi plesalke in vsi gledalci. Ko še nekaj časa plešejo in prepe- vajo, je ob pričetku noči končan praznik, ki ga drugi dan, t. j. na velikonočni ponedeljek, prično ob- hajati znova.

NORMALNI LJUDJE

Normalni človek je človek, ki ima točno vse tiste telesne in duševne lastnosti, ki so značilne za človeški rod. Možgani, srce, jetra, ni želodec mu delujejo tako, ka- kor čitamo v medicinskih knjigah, njegov vid je dovršen, kolikor pač mora biti dovršen človeški vid, telesna teža mu ne gre niti za gram čez določeno normalno, veli- kost mu je isto tako določena; če je Slovan, mora imeti pšenico, rumene lase, če je Francoz pa čr- ne — kajti če bi ne bil samo v- takšni malenkosti popoln, tedaj ga ni več šteti med normalne ljudi.

Potemtakem vidimo, da ni tako nesmiselno in preprosto to vpra- šanje, koliko normalnih ljudi je prav na prav na svetu. Še bolj do- ločilne nego telesne lastnosti so duševne, kajti zelo lahko mogoče se zgodi, da bi človek telesno od- potankosti ustrežal idealu normal- nega tipa, duševno, čutno, živčno pa mu ne ustreza — saj mora že njegov sponin na minuto spreje- mati samo določeno število novih vtisov in pojmov in celo njegova domišljija se mora držati v strogem določenih normalnih mejah.

Zanimivi so podatki neke natio- vejše statistike (seveda ameriške): V New Yorku je komisija zdravni- kov, psihologov in vzgojiteljev pre- iskala 200.000 šolskih otrok in je prišla do zaključka, da je bilo med- njimi v znanstvenem pomenu besede samo 6 normalnih individuy — na milijon torej komaj 30! In na vsej premočnici bi našli, da al- le ne, kakšnih 60.000 normalnih ljudi. Če bi prebivali vsi v istem kraju, bi jih bilo komaj za sred- nje veliko provincialno mesto. Toda v tem mestu bi ne bilo nič tega, kar daje človeškemu življenju bar- vo in zvok, ritem in polet — kajti vse to bi že segalo preko okvira normalnega človeka.

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega pre- jemate, je razvidno, kdaj vam je naročnina posla. Ne čakajte to- ra- da se Vas opominja, temveč obno- vite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov:

CALIFORNIA
Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO
Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cullig, A. Saltil
Salida, Louis Costello
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA
Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS
Aurora, J. Verbich
Chicago, Joseph B. Ish, J. Bevil
J. Lukanich, Andrew Spillar
Cicero, J. Fabian
Joliet, A. Anzelc, Mary Bambich
J. Zaletel, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich
Waukegan, Jože Zelenc

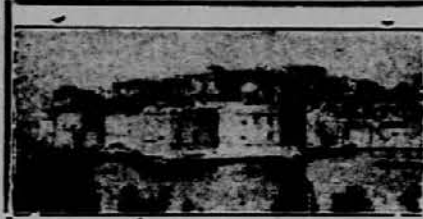
KANSAS
Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Žagar

MARYLAND
Steyer, J. Černe
Kittmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN
Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular

MINNESOTA
Chisholm, Frank Gouže, Frank Pucelj

NEBRASKA
Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula
Evelth, Louis Gouže
Gilbert, Louis Vessel
Hubbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatic

Dubrovnik

Edina direktna proga iz Amerike v JUGOSLAVIJO

Brez prekrcaja, carinskih težkoč in dolgih železniških voženj

z velikimi, modernimi in krasnimi morskimi palačami

SATURNIA in VULCANIA

iz New Yorka pravo za DUBROVNIK ali TRST

VULCANIA—12. aprila

SATURNIA—29. aprila

ob silno znižanih voznih cenah Ugodna vožnja, izvanredna paznja, izvrstna kuhinja, brezplačna inostranska viza in mal strošek za prtljago.

Priskrbite si kabino vnaprej po- tom svojega agenta

COSULCH LINE

17 Battery Place, New York

MISSOURI
St. Louis, A. NabrgojMONTANA
Klein, John R. Rom
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. ChampaNEBRASKA
Omaha, P. BroderickNEW YORK
Gowanda, Karl Strnišna
Little Falls, Frank MasieOHIO
Barberton, John Balant, Joe H. Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik, Frank ZadnikEuclid, F. Bajt
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant in J. Kurš
Niles, Frank Kogovšek
Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown, Anton KikeljOREGON
Oregon City, Ore., J. KoblarPENNSYLVANIA
Ambridge, Frank Jakš
Bessemer, Mary Hribar
Braddock, J. A. Germ
Bridgeville, W. R. Jakobek
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Ro- vanšekCraifton, Fr. Machek
Export, G. Previc, Louis Zupan
Gl. A. SkerljFarrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamir
Greensburg, Frank Novak
Homer City in okolico, Frank b- renchackIrwin, Mike Paushek
Johnstown, John Polantz, Martin KoroshetzKrayn, Ant. Tauželj
Luzerne, Frank Balloch
Manor, Fr. Demshar
Meadow Lands, J. Koprivšek
Midway, John Žust
Moon Run, Frank Podmilšek
Pittsburgh, Z. Jakšhe, Vinc. ArhJ. Pogačar
Presto, F. B. Demshar
Reading, J. Pezdirc
Steelton, A. Hren
Unity Sta. in okolico, J. Skerlj
Fr. SchirferWest Newton, Joseph Jovan
Willock, J. PeterdeUTAH
Helper, Fr. KrebsWISCONSIN
Milwaukee, Joseph Tratnik in Jo- Koren

Sheboygan, John Zorman

WEST ALLIS
Frank SkokWYOMING
Rock Springs, Louis Taucher
Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda":

Za eno leto \$6.; za pol leta \$3., za štiri mesece \$2.; za četrt leta \$1.50.

New York City je \$7. celo leto.

Naročnina za Evropo je \$7. za celo leto

ADVERTISE

GLAS NARODA

SHIPPING NEWS

25. marca:
Bremen, Cherbourg, Bremen28. marca:
Mauretania, Cherbourg29. marca:
New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam31. marca:
Hamburg, Hamburg, Cherbourg1. aprila:
Majestic, Cherbourg2. aprila:
Milwaukee, Hamburg, Cherbourg
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotter- dam6. aprila:
Aquitania, Cherbourg7. aprila:
Deutschland, Hamburg, Cherbourg8. aprila:
De France, Havre
Olympic, Cherbourg9. aprila:
Veendam, Boulogne sur Mer, Rotter- dam13. aprila:
Bremen, Cherbourg, Bremen14. aprila:
New York, Hamburg, Cherbourg15. aprila:
Mauretania, Cherbourg20. aprila:
Europa, Cherbourg, Bremen21. aprila:
Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg22. aprila:
France, Havre
Majestic, Cherbourg23. aprila:
Cleveland, Hamburg, Cherbourg
Statendam, Boulogne sur Mer, Rotter- dam27. aprila:
Aquitania, Cherbourg28. aprila:
Hamburg, Hamburg, Cherbourg29. aprila:
Columbus, Cherbourg, Bremen
Homeric, Cherbourg30. aprila:
De France, Havre
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotter- dam4. maja:
Berengaria, Cherbourg5. maja:
Bremen, Cherbourg, Bremen
Deutschland, Cherbourg, Hamburg6. maja:
Olympic, Cherbourg7. maja:
Mauretania, Cherbourg.
Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rot- terdam12. maja:
Europa, Cherbourg, Bremen
New York, Cherbourg, Hamburg14. maja:
Paris, Havre
Aquitania, Cherbourg
Veendam, Boulogne sur Mer, Rotter- dam17. maja:
Columbus, Cherbourg, Bremen
Vulcania, Dubrovnik, Trst19. maja:
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg20. maja:
Homeric, Cherbourg21. maja:
Bremen, Cherbourg, Bremen
Statendam, Boulogne sur Mer, Rot- terdam25. maja:
Berengaria, Cherbourg26. maja:
Hamburg, Cherbourg, Hamburg27. maja:
France, Havre
Olympic, Cherbourg28. maja:
Europa, Cherbourg, Bremen
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotter- dam

St. Louis, Cherbourg, Hamburg

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre
Na Hitrem Ekspresnem Parniku

ILE DE FRANCE

8. APRILA (6 P. M.)

30. aprila — 3. Junija

DE GRASSE

5. aprila

LAFAYETTE

16. aprila — 21. Maja

3. razred do Ljubljane in nazaj od \$174.00 naprej

Za pojasnila in potne liste vpra- šajte naše pooblašcene agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA

JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko

Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)

Stane samo

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 18th Street

New York City

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

z velikim stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

Vsakovrstne KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO